

แผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้

รายวิชา สังคมศึกษา 3

รหัสวิชา ส 22101

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

นางรัชฎาพร สุ่มสุข

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสตรีศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัสวิชา ส22101 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ นั้น แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อครูผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้ครูสามารถเห็นภาพเหตุการณ์ การสอนตามสภาพที่แท้จริงและเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนให้ตรงกับจุดประสงค์และหลักสูตร

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัสวิชา ส22101 ประจำภาคเรียนที่ 1 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่มนี้จัดว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรตลอดจนมาตรฐานตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาเป็นอย่างยิ่งเพราะมีการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการให้เกิดกับผู้เรียนที่หลากหลาย มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงในแผนการจัดการเรียนรู้รวม 30 แผน 30 ชั่วโมง ผู้จัดทำขึ้นเป็นรายหน่วยเพื่อสะดวกในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

ผู้จัดทำขอขอบคุณบุคคลที่ได้ให้ข้อเสนอแนะแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่ทำให้การจัดทำแผนการเรียนรู้ เล่มนี้บรรลุตามเป้าหมาย ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการเรียนรู้เล่มนี้ คงเอื้อประโยชน์แก่ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดการรักการคิด การค้นคว้า รักความก้าวหน้า และนำพาประเทศชาติให้เจริญต่อไป

จัดทำโดย

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สารบัญ

เรื่อง

คำอธิบายรายวิชา

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ตัวชี้วัดรายวิชา ส 22101

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1	ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2	พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4	หน้าที่ชาวพุทธ มารยาทชาวพุทธ
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 5	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 6	วนสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
รหัสวิชา ส22101

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
เวลาเรียน 30 ชม.

ศึกษาพุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ ตามหลักธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนา

ที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์และมรดกของชาติ การประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง

ฝึกปฏิบัติสวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ และเห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

รหัสตัวชี้วัด ส1.1/1, ส1.1/2, ส1.1/3, ส1.1/4, ส1.1/5, ส1.1/6, ส1.1/7, ส1.1/8, ส1.1/9, ส1.1/10, ส1.1/11

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัสวิชา ส22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา/ชม.
1. ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การนับถือพระพุทธศาสนาและประเทศเพื่อนบ้าน	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1
2. พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	พุทธประวัติ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	พุทธสาวก พุทธสาวิกา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	พุทธสาวก พุทธสาวิกา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	ศาสนิกชนตัวอย่าง	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	ชาดก	1
3. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	พระรัตนตรัย	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	อริยสัจ 4	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	อริยสัจ 4	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14	พระไตรปิฎก	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	พุทธศาสนสุภาษิต	1
4. หน้าที่ชาวพุทธมารยาทชาวพุทธ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	หน้าที่ชาวพุทธ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	หน้าที่ชาวพุทธ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18	มารยาทชาวพุทธ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19	มารยาทชาวพุทธ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20	การแต่งกายในพิธีการต่างๆ	1
5. การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23	การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24	การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25	การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ	1
6. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	1

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา/ชม.
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28	หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29	ศาสนพิธี	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30	ศาสนพิธี	1
รวม 6 หน่วย	30 แผน	30 เรื่อง	30 ชม.

หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	ก่อน กลาง ภาค	กลาง ภาค	หลัง กลาง ภาค	จิต พิสัย	เวลา เรียน	ปลาย ภาค
เมืองดีตามวิถี อารีปไตย	1. พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ จาก การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	4	4	-		5	-
หมายกับการ ในชีวิตประจำวัน	2. ความหมายและความสำคัญในกระบวนการ ตรากฎหมาย	3	3	-		5	-
	3. กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ	3	3	-		5	-
ศุการณ์และการ นแปลงสำคัญ ะบอบการ องไทย	4. เหตุการณ์สำคัญทางการเมืองและการรับ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3	3	-		5	-
านันทางสังคม	5. ความหมายและความสำคัญของสถาบันทาง สังคม เกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ของ สถาบันทางสังคม	3	3	-		5	-
เนธรรมของไทย ฒนธรรมของ าศในภูมิภาค	6. ความรู้ ที่มาและลักษณะของวัฒนธรรมที่ คล้ายคลึงและแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับ วัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย	4	4	-		5	-
ะวัติและ สำคัญของ พุทธศาสนา	7. การเผยแผ่และการนับถือพระพุทธ ศาสนาในสังคมไทยและเพื่อนบ้านอันเป็น เอกลักษณ์และมรดกของชาติ	-	-	4		5	5
ะวัติและ สำคัญของพระ าวก พุทธ า และชาดก กชน	8. ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาและชาดก รวม ไปถึงศาสนิกชนดังอย่าง	-	-	4		5	5
ักรธรรมทาง พุทธศาสนา พระ ก และพระพุทธ สุภาสิต	9. หลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา พระวินัย พระสุตตันปิฎก	-	-	3		5	5
ำที่ชาวพุทธ ารยาทชาวพุทธ	10.หน้าที่และมารยาทชาวพุทธในการปฏิบัติตน เป็นตัวอย่างที่ดี	-	-	3		5	5
ารบริหารจิต ารเจริญปัญญา	11. การบริหารจิตและการเจริญปัญญาในการ สวดมนต์ และแผ่เมตตา	-	-	3		5	5

ไคัญทาง ศาสนา นพธิ	12. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี และการปฏิบัติตนเป็น พุทธมามกะที่ดี	-	-	3		5	5
รวม		20	20	20	10	60	30

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน(1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร ถูสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.2/1 อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
(P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความ
เชื่อของผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ทำการ
สังคายนา ครั้งที่ 3 หลายประเทศพระพุทธศาสนาได้รับการทำนุบำรุงและเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน
และในหลายประเทศก็ได้ถูกทำลาย แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งศาสนสถานที่ยังคงมีพระพุทธศาสนาเคยรุ่งเรืองในอดีต
และพระพุทธศาสนายังส่งผลให้มีการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

สาระการเรียนรู้

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อน
บ้านได้ ถ้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนเห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของ
ผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

5. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียร
พยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด
(ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการจำแนกประเภท
 - 2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการสรุปผล
 - ทักษะการสรุปลงความเห็น
 - ทักษะการสร้างความรู้
 - ทักษะการเชื่อมโยง
 - 3) ทักษะการคิดสังเคราะห์
 - 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 1) กระบวนการปฏิบัติ
 - 2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและ
ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
2. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียน เช่น
 - ประเทศใดบ้างในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นับถือพระพุทธศาสนา
 - เพราะเหตุใด นักเรียนจึงคิดว่า ประเทศเหล่านั้นนับถือพระพุทธศาสนา

- นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดที่ทำให้พระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่ เข้ามาในดินแดนต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พม่า อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม โดยครูใช้ PowerPoint เป็นสื่อการเรียนการสอน

4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

5. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลาง อ่อน โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมายจากหนังสือเรียน ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศพม่า
- กลุ่มที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซีย
- กลุ่มที่ 3 ศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย
- กลุ่มที่ 4 ศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศสิงคโปร์
- กลุ่มที่ 5 ศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศลาว
- กลุ่มที่ 6 ศึกษาความรู้เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศกัมพูชาและ

เวียดนาม

6. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย และช่วยกันทำใบงานเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศพม่า
- กลุ่มที่ 2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซีย
- กลุ่มที่ 3 ทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย
- กลุ่มที่ 4 ทำใบงานที่ 1.4 เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศสิงคโปร์
- กลุ่มที่ 5 ทำใบงานที่ 1.5 เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศลาว
- กลุ่มที่ 6 ทำใบงานที่ 1.6 เรื่อง พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศกัมพูชาและ

เวียดนาม

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

8. ครูแนะนำแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม เช่น เว็บไซต์ต่างๆ และนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่สนใจ หรือนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ใบงานเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

แหล่งการเรียนรู้

- Internet
- ห้องสมุด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้องจากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน และ Internet
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2.ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน

เลขที่ขาดเรียน:.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ใบงาน

เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ใบงานที่ 1.1 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศพม่า

1. พระพุทธศาสนานิกายใด ได้เผยแพร่เข้าสู่ประเทศพม่าในระยะแรก และเข้ามาทางเมืองใด
2. เพราะเหตุใด พระเจ้าอนुरुทรมหาราชจึงยกกองทัพไปสู้รบกับพระเจ้ามุนะ ผู้ครองเมืองสุธรรมวดี
3. เหตุใดพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจึงได้แผ่ขยายไปทั่วอาณาจักรพม่าในสมัยพระเจ้าอนुरुทจ
4. พระมหากษัตริย์พม่าพระองค์ใด ที่ส่งคณะสมณทูตไปสืบทอดพระพุทธศาสนาที่ลังกา
5. กษัตริย์พม่าพระองค์ใด ที่ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ 5 และกระทำที่เมืองใด
6. เพราะเหตุใด หลังจากมีการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ 5 แล้ว พระพุทธศาสนาในพม่าจึงได้รับความกระทบกระเทือน
7. ผู้นำของพม่าที่จัดให้มีการสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ 6 (ฉัฐฐสังคายนา) ในประเทศพม่า คือใคร

ใบงานที่ 1.2 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซีย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียในช่วงพุทธศตวรรษที่เท่าไร
.....
.....
2. มีข้อสันนิษฐานว่า พระพุทธศาสนานิกายใดเข้ามาแพร่หลายในอินโดนีเซีย อธิบายเหตุผล
.....
.....
3. กษัตริย์ราชวงศ์ไศย แห่งศรีวิชัย ที่มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านศาสนากับกษัตริย์ราชวงศ์
ปาละแห่งแคว้นเบงกอล
.....
.....
4. พระพุทธศาสนาในอินโดนีเซียเริ่มเสื่อมลงเมื่ออาณาจักรใดเสื่อมอำนาจ
.....
.....
5. กษัตริย์แห่งอาณาจักรมัชปาหิตพระองค์ใด ประกาศห้ามเผยแพร่พระพุทธศาสนาใน
อาณาจักรของพระองค์อธิบายเหตุผล
.....
.....
6. ปัจจุบันศาสนาใด เป็นศาสนาประจำชาติของอินโดนีเซีย
.....
.....
7. ปัจจุบันยังมีชาวอินโดนีเซียในแถบใดที่ ยังคงมีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
.....
.....
8. พระพุทธศาสนานิกายใด ยังมีผู้ศรัทธาเลื่อมใสอย่างประปรายในดินแดนบางส่วนของ
อินโดนีเซีย
.....
.....

ใบงานที่ 1.3 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศมาเลเซียในช่วงพุทธศตวรรษที่เท่าไร
.....
2. พระพุทธศาสนานิกายแรกที่เข้ามาเผยแผ่ในประเทศมาเลเซียคือนิกายใด
.....
3. หลักฐานที่แสดงว่า ประชาชนชาวมาเลเซียนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน คืออะไร
.....
4. พระพุทธศาสนาซึ่งเจริญรุ่งเรืองบนแหลมมลายู ได้รับความกระทบกระเทือนในรัชสมัยของ
กษัตริย์พระองค์ใด
.....
.....
5. เพราะเหตุใด พระพุทธศาสนาในอาณาจักรมะละกาจึงเสื่อมลง
.....
.....
6. สุลต่านมัลโมซาร์ มีส่วนทำลายพระพุทธศาสนาอย่างไร
.....
.....
7. การที่กษัตริย์มาเลเซียสั่งให้ราษฎรนับถือศาสนาอิสลาม มีผลต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร
.....
.....
8. พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย ได้รับการฟื้นฟูจากคณะสมุทของประเทศไทย
.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนานิกายใด ได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศสิงคโปร์

.....

2. สิงคโปร์มีสมาคมของชาวพุทธประมาณเท่าใด

.....

3. วัดทางพระพุทธศาสนาของสิงคโปร์ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นวัดนิกายใด

.....

4. เพราะเหตุใด พระพุทธศาสนาจึงมีความเจริญรุ่งเรืองและประดิษฐานมั่นคงในสิงคโปร์

.....

5. วัดฝ่ายนิกายเถรวาทที่สำคัญในสิงคโปร์ ได้แก่ วัดใด

.....

6. การเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายานในสิงคโปร์ มีลักษณะอย่างไร

.....

7. พุทธสมาคมของชาวจีนในสิงคโปร์ มีกิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างไร

.....

8. องค์การยูวพุทธแห่งสิงคโปร์ มีกิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.5 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศลาว

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาวในสมัยพระมหากษัตริย์พระองค์ใด
.....
.....
2. มูลเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาว คืออะไร
.....
.....
3. เจ้าเมืองใด มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังประเทศลาว
.....
.....
4. ผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่อาณาจักรล้านช้าง คือใคร
.....
.....
5. ผู้ใด มอบพระบาง พระไตรปิฎก และหน่อศรีมหาโพธิ์แก่พระเจ้าฟ้างุ้ม
.....
.....
6. พระเจ้าสามแสนไทยทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง
.....
.....
7. พระพุทธศาสนาในประเทศลาว มีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยใด
.....
.....
8. พระพุทธรูปที่สำคัญของลาว ได้แก่พระพุทธรูปองค์ใด
.....
.....
9. วัดสำคัญในประเทศลาว ได้แก่วัดอะไรบ้าง
.....
.....

ใบงานที่ 1.6 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศกัมพูชาและเวียดนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศกัมพูชาในช่วงที่อาณาจักรใดของกัมพูชากำลังรุ่งเรือง
2. รัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ได้สร้างโบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญของพระพุทธศาสนาไว้
3. กัมพูชา มีการจัดตั้งศาลาบาสิขึ้นสูง และมีการนำนิกายธรรมยุตจากเมืองไทยเข้ามาที่กัมพูชาครั้งแรกในสมัยใด
4. สาเหตุสำคัญที่การเผยแผ่พระพุทธศาสนาถูกสกัดกั้นในกัมพูชา คืออะไร
5. รัฐบาลกัมพูชา มีการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาภายหลังสงครามกลางเมืองอย่างไรบ้าง
6. ในสมัยราชวงศ์ใด ที่พระพุทธศาสนานิกายมหายานได้รับการนับถืออย่างแพร่หลายจากชาวเวียดนาม
7. เพราะเหตุใด พระภิกษุสงฆ์ของเวียดนามจึงเป็นที่เคารพศรัทธาจากชาวเวียดนาม
8. พระพุทธศาสนาในเวียดนามเสื่อมลงในสมัยราชวงศ์ใด
9. ใครเป็นผู้ควบคุมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในเวียดนาม และทำลายคัมภีร์และหนังสือพระพุทธศาสนา
10. เหตุการณ์ใด จัดว่าเป็นวิกฤติทางพระพุทธศาสนาที่เลวร้ายที่สุดในเวียดนาม

เฉลยใบงาน

เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

ใบงานที่ 1.1 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศพม่า

1. พระพุทธศาสนานิกายใด ได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศพม่าในระยะแรก และเข้ามาทางเมืองใด
นิกายเถรวาท และผ่านเข้ามาทางเมืองสุธรรมวดี หรือสะเทิม
2. เพราะเหตุใด พระเจ้าอนุรุทธมหาราชจึงยกกองทัพไปสู้รบกับพระเจ้ามनुหะ ผู้ครองเมืองสุธรรมวดี
เพราะพระเจ้ามनुหะไม่ยินยอมให้พระไตรปิฎกจำนวนตามที่พระเจ้าอนุรุทธส่งพระราชสาส์นไปทูลขอ
3. เหตุใดพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจึงได้แผ่ขยายไปทั่วอาณาจักรพม่าในสมัยพระเจ้าอนุรุทธ
เพราะพระเจ้าอนุรุทธมหาราชทำสงครามชนะพระเจ้ามनुหะ แล้วนำพระสงฆ์มอญและพระไตรปิฎกไปยังเมืองพุกาม
4. พระมหากษัตริย์พม่าพระองค์ใด ที่ส่งคณะสมณทูตไปสืบทอดพระพุทธศาสนาที่ลังกา
พระเจ้านรปตีสิตู
5. กษัตริย์พม่าพระองค์ใด ที่ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ 5 และกระทำที่เมืองใด
พระเจ้ามินดง และกระทำที่เมืองมณฑะเลย์
6. เพราะเหตุใด หลังจากมีการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ 5 แล้ว พระพุทธศาสนาในพม่าจึงได้รับความกระทบกระเทือน
เพราะพม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ
7. ผู้นำของพม่าที่จัดให้มีการสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ 6 (ฉัฎฐสังคายนา) ในประเทศพม่า คือใคร
นายอูนู

ใบงานที่ 1.2 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซีย

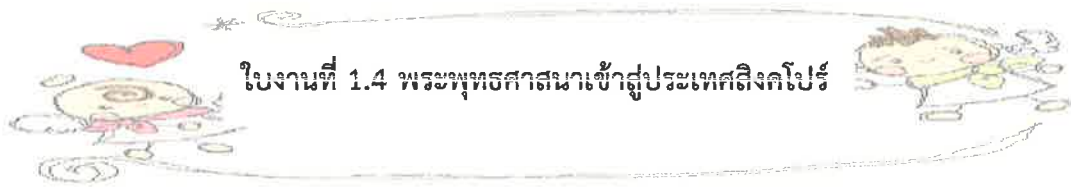
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียในช่วงพุทธศตวรรษที่เท่าไร
ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 3
2. มีข้อสันนิษฐานว่า พระพุทธศาสนานิกายใดเข้ามาแพร่หลายในอินโดนีเซีย อธิบายเหตุผล
พระพุทธศาสนานิกายมหายาน เพราะมีหลักฐานสำคัญ คือ พระพิมพ์ดินดิบ และรูปพระโพธิสัตว์
3. กษัตริย์ราชวงศ์ใด แห่งศรีวิชัย ที่มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านศาสนากับกษัตริย์ราชวงศ์ปาละแห่งแคว้นเบงกอล
ราชวงศ์ไศเลนทร์
4. พระพุทธศาสนาในอินโดนีเซียเริ่มเสื่อมลงเมื่ออาณาจักรใดเสื่อมอำนาจ
อาณาจักรศรีวิชัย
5. กษัตริย์แห่งอาณาจักรมัชปาหิตพระองค์ใด ประกาศห้ามเผยแพร่พระพุทธศาสนาในอาณาจักรของพระองค์อธิบายเหตุผล
ระเด่นปาตา เพราะพระองค์มีศรัทธาเลื่อมใสในศาสนาอิสลามมาก
6. ปัจจุบันศาสนาใด เป็นศาสนาประจำชาติของอินโดนีเซีย
ศาสนาอิสลาม
7. ปัจจุบันยังมีชาวอินโดนีเซียในแถบใดที่ยังคงมีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
ชาว สุมาตรา และเกาะบาหลี
8. พระพุทธศาสนานิกายใด ยังมีผู้ศรัทธาเลื่อมใสอย่างประปรายในดินแดนบางส่วนของอินโดนีเซีย
นิกายมหายาน

ใบงานที่ 1.3 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศมาเลเซียในช่วงพุทธศตวรรษที่เท่าไร
เมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 3
2. พระพุทธศาสนานิกายแรกที่เข้ามาเผยแผ่ในประเทศมาเลเซียคือนิกายใด
นิกายเถรวาท
3. หลักฐานที่แสดงว่า ประชาชนชาวมาเลเซียนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน คืออะไร
รูปพระโพธิสัตว์ หรือพระพิมพ์ดินเผา พระพิมพ์ดินดิบ
4. พระพุทธศาสนาซึ่งเจริญรุ่งเรืองบนแหลมมลายู ได้รับความกระทบกระเทือนในรัชสมัยของกษัตริย์พระองค์ใด
พระเจ้าปรมศวร
5. เพราะเหตุใด พระพุทธศาสนาในอาณาจักรมะละกาจึงเสื่อมลง
กษัตริย์ไปนับถือศาสนาอิสลาม
6. สุลต่านมัลโมซาลห์ มีส่วนทำลายพระพุทธศาสนาอย่างไร
สั่งทำลายศาสนสถาน พระพุทธรูป เทวรูปของพระพุทธศาสนา
7. การที่กษัตริย์มาเลเซียสั่งให้ราษฎรนับถือศาสนาอิสลาม มีผลต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร
อิทธิพลของพระพุทธศาสนานิกายมหายานสิ้นสุดลง
8. พระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย ได้รับการฟื้นฟูจากคณะสมณทูตของประเทศใด
ไทย ศรีลังกา และพม่า

ใบงานที่ 1.4 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศสิงคโปร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนานิิกายใด ได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศสิงคโปร์

นิกายมหายาน

2. สิงคโปร์มีสมาคมของชาวพุทธประมาณเท่าใด

ประมาณ 2,000 สมาคม

3. วัดทางพระพุทธศาสนาของสิงคโปร์ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นวัดนิกายใด

นิกายมหายาน

4. เพราะเหตุใด พระพุทธศาสนาจึงมีความเจริญรุ่งเรืองและประดิษฐานมั่นคงในสิงคโปร์

เพราะคนสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน ซึ่งนับถือพระพุทธศาสนานิกายมหายาน

5. วัดฝ่ายนิกายเถรวาทที่สำคัญในสิงคโปร์ ได้แก่ วัดใด

วัดศรีลังการามายณะ ของศรีลังกา และวัดอานันทเมตยาราม ของไทย

6. การเผยแผ่พระพุทธศาสนานิกายมหายานในสิงคโปร์ มีลักษณะอย่างไร

การแปลตำราและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างๆ จัดตั้งโรงเรียน
อบรมศาสนจารย์ โรงเรียนสอนพระพุทธศาสนา

7. พุทธสมาคมของชาวจีนในสิงคโปร์ มีกิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างไร

บริจาคอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคแก่ผู้ยากไร้ มอบทุนการศึกษาให้แก่
นักเรียนที่ยากจน ช่วยเหลือการ ฌาปนกิจสงเคราะห์ ตั้งศูนย์สงเคราะห์เด็กกำพร้าและ
คนชรา

8. องค์การยุวพุทธแห่งสิงคโปร์ มีกิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างไร

การแสดงพระธรรมเทศนา การแสดงปาฐกถา การอภิปรายธรรม การจัด
พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาในโอกาส สำคัญ และการแปลคัมภีร์และเอกสารทาง
พระพุทธศาสนา เป็นต้น

ใบงานที่ 1.5 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศลาว

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาวในสมัยพระมหากษัตริย์พระองค์ใด
พระเจ้าฟ้างุ้ม
2. มูลเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ประเทศลาว คืออะไร
พระนางแก้วยอดฟ้า พระมเหสีของพระเจ้าฟ้างุ้ม มีความนับถือพระพุทธศาสนา
3. เจ้าเมืองใด มีส่วนสำคัญในการให้การสนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังประเทศลาว
เจ้าเมืองอินทปัตย์ ในอาณาจักรกัมพูชา
4. ผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่อาณาจักรล้านช้าง คือใคร
พระมหาปาสมันตเถระกับพระมหาเทพลังกา และพระสงฆ์ 20 รูป
5. ผู้ใด มอบพระบาง พระไตรปิฎก และหน่อศรีมหาโพธิ์แก่พระเจ้าฟ้างุ้ม
พระเจ้าศรีจุลราชแห่งเมืองอินทปัตย์ ในอาณาจักรกัมพูชา
6. พระเจ้าสามแสนไทยทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง
สร้างวัดมโนรมย์ วัดอุโบสถ หอสมุดสำหรับค้นคว้าพระไตรปิฎก และโรงเรียนปริยัติธรรม
7. พระพุทธศาสนาในประเทศลาว มีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยใด
พระเจ้าไชยเชษฐาธิราช
8. พระพุทธรูปที่สำคัญของลาว ได้แก่พระพุทธรูปองค์ใด
พระองค์ตื้อ พระเสริม พระสุก พระใส พระอินทร์แปลง พระองค์แสน
9. วัดสำคัญในประเทศลาว ได้แก่วัดอะไรบ้าง
วัดป่าเรื่อศรีสิงขร วัดปากันทอง วัดศรีเมือง วัดพระแก้ว

ใบงานที่ 1.6 พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศกัมพูชาและเวียดนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธศาสนาได้เผยแพร่เข้าสู่ประเทศกัมพูชาในช่วงที่อาณาจักรใดของกัมพูชากำลังรุ่งเรือง
อาณาจักรฟูนัน
2. รัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ได้สร้างโบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญของพระพุทธศาสนาไว้
นครธม ปราสาทบายน พระพุทธรูปชัยพุทธมหานาค
3. กัมพูชามีการจัดตั้งศาลาบาไลขึ้นสูง และมีการนำนิกายธรรมยุตจากเมืองไทยเข้ามาที่กัมพูชาครั้งแรกในสมัยใด
รัชสมัยพระเจ้าหริรักษ์รามธิบดี (นักรบดั่ง)
4. สาเหตุสำคัญที่การเผยแพร่พระพุทธศาสนาถูกสกัดกั้นในกัมพูชา คืออะไร
การที่ลัทธิคอมมิวนิสต์เข้าไปปกครองกัมพูชาและทางกัมพูชามีนโยบายไม่ให้ประชาชนนับถือศาสนา
5. รัฐบาลกัมพูชา มีการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาภายหลังสงครามกลางเมืองอย่างไรบ้าง
ส่งเสริมชาวกัมพูชาให้เข้ารับการอุปสมบท สนับสนุนให้มีพระสงฆ์เข้าร่วมในพิธีกรรมของทางราชการ กำหนดให้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นวันหยุดทางราชการ และบูรณปฏิสังขรณ์วัดที่ได้รับความเสียหายจากสงคราม
6. ในสมัยราชวงศ์ใด ที่พระพุทธศาสนานิกายมหายานได้รับการนับถืออย่างแพร่หลายจากชาวเวียดนาม
ราชวงศ์ดิงห์
7. เพราะเหตุใด พระภิกษุสงฆ์ของเวียดนามจึงเป็นที่เคารพศรัทธาจากชาวเวียดนาม
มีความรอบรู้ทางพระพุทธศาสนาด้านวิชาการ เช่น กฎหมาย วรรณคดี รัฐศาสตร์ จริยศาสตร์ ปรัชญา โหราศาสตร์และแพทยศาสตร์
8. พระพุทธศาสนาในเวียดนามเสื่อมลงในสมัยราชวงศ์ใด
สมัยราชวงศ์ด่งวัน ราชวงศ์เลตอนปลาย
9. ใครเป็นผู้ควบคุมการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในเวียดนาม และทำลายคัมภีร์และหนังสือพระพุทธศาสนา
รัฐบาลฝรั่งเศส
10. เหตุการณ์ใด จัดว่าเป็นวิกฤติทางพระพุทธศาสนาที่เลวร้ายที่สุดในเวียดนาม
คอมมิวนิสต์เข้าไปปกครองเวียดนาม วัดและพระสงฆ์ถูกทำลาย ที่ดินของวัดถูกยึดเป็นของรัฐ ห้ามประกอบ พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. การที่พระเจ้าอโนรุธมหาราชสั่งให้ทำลายเมืองสุธรรมวดี และนำพระสงฆ์มอญหรือพระไตรปิฎกขึ้นไปยังเมืองพุกาม มีผลสำคัญในข้อใด ก. พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติพม่า ข. มีการทำสังคายนาพระไตรปิฎกเป็นครั้งแรก ค. พระมหากษัตริย์ทรงมีอิทธิพลต่อพระพุทธศาสนา ง. พระพุทธศาสนานิยายเถรวาทแผ่ขยายที่อาณาจักรพม่า 2. กษัตริย์พม่าพระองค์ใด ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ 5 ที่เมืองมณฑะเลย์ ก. พระเจ้ามินดง ข. พระเจ้ามุนหะ ค. พระเจ้าอโนรุธมหาราช ง. พระเจ้าธรรมเจดีย์ศรีปิฎกธร 3. หลักฐานในข้อใดที่แสดงว่า พระพุทธศาสนานิยายมหายานเคยเป็นที่นับถือกันอย่างแพร่หลายในประเทศอินโดนีเซีย ก. ราชวงศ์ไศเลนทร์ปกครองอาณาจักรศรีวิชัย ข. พระโสมเถระมาเผยแผ่พระพุทธศาสนา ค. พระพิมพ์ดินดิบและรูปพระโพธิสัตว์ ง. การสร้างพระพุทธรูปศิลปะปาละ 4. ในสมัยของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช ทรงสร้างสิ่งสำคัญเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในข้อใด ก. พระพุทธรูปพระองค์คือ วัดพระแก้ว ข. พระพุทธรูปปัญจโลหะ ค. วัดมโนรมย์ วัดอุโบสถ ง. พระบาง	5. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสิงคโปร์มีหลากหลายวิธีการ ยกเว้นข้อใด ก. การแปลตำราและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างๆ ข. จัดตั้งโรงเรียนสอนพระพุทธศาสนาและโรงเรียนอบรมศาสนจารย์ ค. องค์กรยูวพุทธมีการอบรมและบรรยายเป็นภาษาอังกฤษและจีน ง. ผลิตพระพิมพ์ดินดิบ และเครื่องราง 6. สุลต่านมัลโมซาร์ท แห่งมาเลเซีย มีส่วนทำให้อิทธิพลของพระพุทธศาสนาเสื่อมลง在地แดนมาเลเซียอย่างไร ก. พระองค์เลื่อมใสศาสนาอิสลาม ข. สั่งห้ามประชาชนศึกษาธรรมะของพระพุทธศาสนา ค.ต่อต้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนของมาเลเซีย ง. สั่งให้ทหารทำลายศาสนสถานพระพุทธรูปและให้ประชาชนนับถือศาสนาอิสลาม 7. พระพุทธศาสนาในประเทศลาวเสื่อมลงเนื่องจากสาเหตุ ในข้อใด ก. ลาวถูกปกครองโดยระบอบคอมมิวนิสต์ ข. ประชาชนขาดความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ข. พระมหากษัตริย์ของลาวบางพระองค์ไม่เลื่อมใสพระพุทธศาสนา ค. ลาวเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสต่อมาถูกปกครองโดยระบอบคอมมิวนิสต์

8. ในสมัยพระมหากษัตริย์ของกัมพูชาพระองค์ใดที่ได้รับเอาพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากเมืองไทยมาประดิษฐานที่ประเทศกัมพูชาเป็นครั้งแรก

- ก. พระเจ้าหริรักษ์รามธิบดี
- ข. พระเจ้าชัยวรมันที่ 1
- ค. พระเจ้าชัยวรมันที่ 7
- ง. พระเจ้าตามลันทะ

9. ในสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ของกัมพูชาได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนาหลายประการยกเว้นข้อใด

- ก. ทรงสร้างนครธม
- ข. ทรงสร้างปราสาทบายน
- ค. ทรงจัดตั้งโรงเรียนสอนปริยัติธรรมชั้นสูง
- ง. ทรงรับเอาพระพุทธศาสนานิกายลัทธิมหายาน

10. สาเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนาในประเทศไทยเสื่อมลง คืออะไร

- ก. พระมหากษัตริย์ไม่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
- ข. ประชาชนขาดความศรัทธาในพระพุทธศาสนา
- ค. ลัทธิคอมมิวนิสต์ และนโยบายของเผด็จการ
- ง. การเปลี่ยนแปลงการปกครองของกัมพูชา

11. ปัจจุบันประเทศเพื่อนบ้านของไทยในข้อใดยังนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติทุกประเทศ

- ก. พม่า ลาว มาเลเซีย
- ข. มาเลเซีย พม่า สิงคโปร์
- ค. อินโดนีเซีย ลาว พม่า
- ง. พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม สิงคโปร์

12. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลในด้านศิลปะ

- ก. พิธีลอยกระทง
- ข. ประเพณีสงกรานต์
- ค. สวดมนต์เป็นภาษาบาลี
- ง. จิตรกรรมฝาผนังในวัดโพธิ์

16. ชาวไทยมีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาต่างๆ มีความสำคัญต่อเรื่องใด

- ก. ความเป็นสิริมงคล

13. พุทธสมาคมแห่งสิงคโปร์ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์สำคัญในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. เผยแผ่และดำเนินกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาและกิจการทางสาธารณกุศล

ข. จัดพิธีกรรมในวันสำคัญของพุทธศาสนาให้เป็นแนวทางเดียวกัน

ค. รณรงค์ให้ชาวสิงคโปร์ทุกคนนับถือพระพุทธศาสนานิกายหินยาน

ง. ผลิตหนังสือ และวารสารต่างๆ

14. เวียดนามมีบทบาทสำคัญทางพระพุทธศาสนา กับประเทศต่างๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนาอย่างไร

ก. เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมชาวพุทธนานาชาติ เนื่องในวันวิสาขบูชา

ข. แลกเปลี่ยนสมณทูตกับประเทศไทย กัมพูชา จีน

ง. จัดกิจกรรมพระพุทธศาสนากับนานาชาติ

ง. เผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นภาษาอังกฤษ

15. คำสอนของพระพุทธศาสนาให้รู้จักละอายและเกรงกลัว ต่อการทำชั่ว มีผลสำคัญในเรื่องใด

ก. การป้องกันการทำผิด

ข. ความรับผิดชอบในการทำงาน

ค. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

ง. การทำงานร่วมกันในสังคมด้วยความสามัคคี

16. ชาวไทยมีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาต่างๆ มีความสำคัญต่อเรื่องใด

ก. ความเป็นสิริมงคล

ข. วงจรชีวิตของบุคคล

ค. ความเชื่อของชาวพุทธ

ง. การพัฒนาทางวัตถุกับจิตใจ

17. สถานการณ์เกี่ยวกับการนับถือพุทธศาสนา ในประเทศมาเลเซีย ข้อใดไม่ถูกต้อง ก. ชาวพุทธในมาเลเซียนับถือพุทธศาสนา นิกายมหายาน และเถรวาท ข. มีการจัดตั้งสมาคมที่ดำเนินกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาหลายสมาคม ค. พระพุทธศาสนามีบทบาทในหมู่ชาวจีนไทย พม่า ซึ่งเป็นพลเมืองของมาเลเซีย ง. ประชาชนชาวมาเลเซียนับถือพุทธศาสนาเป็นลำดับที่สาม ต่อจากศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ พระพุทธศาสนา 18. ข้อใดจัดเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ที่เป็นผลมาจากคำสอนของพระพุทธศาสนา ก. รักความเป็นไทย ข. มีเมตตากรุณา ใจกว้าง ค. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ ง. ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี	19. ข้อใดจัดเป็นมรดกทางรูปธรรมของพระพุทธศาสนา ก. ความเอื้อเฟื้อ ข. ใจบุญสุนทาน ค. จิตกรรมฝานั่ง ง. กตัญญูกตเวที 20. หลักธรรมของพระพุทธศาสนาในข้อใดที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ก. เมตตาโมกขกรรม ข. สาราณียธรรม ค. สังคหวัตถุ 4 ง. อธิปไตย 3
--	--

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

1. ง 2. ก 3. ค 4. ก 5. ง 6. ง 7. ง 8. ก 9. ค 10. ค
11. ง 12. ง 13. ก 14. ก 15. ค 16. ข 17. ง 18. ข 19. ค 20. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน(2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุสข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/1 อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจการเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนาเผยแผ่เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ทำการสังคายนา ครั้งที่ 3 หลายประเทศพระพุทธศาสนาได้รับการทำนุบำรุงและเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน และในหลายประเทศก็ได้ถูกทำลาย แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งศาสนสถานที่พระพุทธศาสนาเคยรุ่งเรืองในอดีต และพระพุทธศาสนายังส่งผลให้มีการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

สาระการเรียนรู้

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ กล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนเห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของ
ผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. เจือปนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

5. เจือปนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียร
พยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด
(ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเ็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. Brain Gym โดยให้นักเรียนทำจิบ-แอล เพื่อบริหารสมองในเรื่องการสะกดคำ การ
เขียน การฟัง การอ่าน และการประสานกันของสมองสองซีก ให้พัฒนาไปพร้อมๆกัน ส่งเสริมให้นักเรียน
เป็นคนฉลาดพร้อมๆกับมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนที่ เก่ง ดี และมีสุข

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อน
บ้าน เป็นการทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมา

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานในใบงานที่ 1.1-1.6 โดยวิธีการจับสลากครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

4. ครูให้นักเรียนแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อชิงรางวัลพิเศษเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน

6. ครูแนะนำแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม เช่น เว็บไซต์ต่างๆ และนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่สนใจ หรือนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2

2) ใบงานเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.aksorn.com/LC/REI/M2/U1>

<http://www.rungpiroon.wordpress.com>

<http://www.dhammathai.org>

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้องจากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน และ Internet
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุส ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/1 อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบันได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจพัฒนาการในการนับถือพระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศเพื่อนบ้านได้ (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
เป็นรากฐานของวัฒนธรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทำให้สังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
เกิดความสงบสุข

สาระการเรียนรู้

การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบันได้
กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
นักเรียนเห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของ
ผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการจำแนกประเภท
 - 2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการสรุปลงความเห็น
 - ทักษะการสร้างความรู้
 - ทักษะการเชื่อมโยง
 - 3) ทักษะการคิดสังเคราะห์
 - 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 1) กระบวนการปฏิบัติ
 - 2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรภาพเกี่ยวกับกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศลาว กัมพูชา พม่า สิงคโปร์ และเวียดนาม มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- นักเรียนมีความประทับใจในกิจกรรมใด อธิบายเหตุผล
- กิจกรรมดังกล่าว มีผลต่อการสืบทอดพระพุทธศาสนาอย่างไร

2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา คือ ลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า ส่วนมาเลเซียและอินโดนีเซียนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของเพื่อนบ้านในปัจจุบัน โดยให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากเลือกประเทศ แล้วศึกษาจากหนังสือเรียน และหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
4. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านมาอภิปรายร่วมกัน
5. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันทำใบงาน เรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน
6. ครูเฉลยคำตอบใบงาน โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสถานการณ์การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน จากนั้นให้นักเรียนนำความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในอดีตมาเปรียบเทียบกับสถานการณ์การนับถือพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าของพระพุทธศาสนาของแต่ละประเทศ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ใบงาน เรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน
- 3) บัตรภาพ

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.aksorn.com/LC/REI/M2/01>

<http://www.rungpiroon.wordpress.com>

<http://www.dhammathai.org>

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้องจากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน และ Internet
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

บัตรภาพ

ภาพการตักบาตรข้าวเหนียว ในประเทศลาว

ภาพการบรรพชาอุปสมบทของพุทธศาสนิกชน
ในประเทศกัมพูชา

ภาพวัดศากยมุนีคยา ศาสนสถานสำคัญทางพระพุทธศาสนาในภายเถรวาท ในประเทศสิงคโปร์

ใบงาน

เรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปสภาพการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้าน ตามหัวข้อที่กำหนด

1. ประเทศพม่า

- การนับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม
- วิธีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

2. ประเทศสิงคโปร์

- การนับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม
- วิธีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

3. ประเทศลาว

- การนับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม
- วิธีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

4. ประเทศกัมพูชา

- การนับถือพระพุทธศาสนา

- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

.....

.....

.....

.....

5. ประเทศเวียดนาม

- การนับถือพระพุทธศาสนา

- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม

.....

.....

.....

- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2

1. ประชาชนชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นับถือศาสนาอะไร แล้วผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณใด

2. รัฐบาลอินโดนีเซียมีส่วนสนับสนุนพระพุทธศาสนาในเรื่องใดบ้าง

3. กิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของอินโดนีเซีย ได้แก่ อะไรบ้าง

4. ประชาชนชาวมาเลเซียส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอะไร และมีผู้นับถือพระพุทธศาสนา ร้อยละเท่าไร

5. สมาคมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญของมาเลเซีย ได้แก่ อะไรบ้าง

6. ประเทศใด ได้มาจัดตั้งวัดทางพระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย

เจดีย์โบราณ

เรื่อง การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

1. ประเทศพม่า

- การนับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม
ปฏิบัติตนตามหลักธรรมอย่างเคร่งครัด
- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ
ด้านวิปัสสนาในประเทศและต่างประเทศ

2. ประเทศสิงคโปร์

- การนับถือพระพุทธศาสนา ประชาชนร้อยละ 42 นับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม
มีกิจการทางสาธารณกุศลให้ความช่วยเหลือผู้ยากไร้
- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ
จัดตั้งพุทธสมาคมแห่งสิงคโปร์เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา และศูนย์ปฏิบัติพุทธ
สมาธิ ผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เผยแผ่หลักธรรม

3. ประเทศลาว

- การนับถือพระพุทธศาสนา ประชาชนกว่าร้อยละ 90 นับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม
 - ารจัดตั้งสถาบันการศึกษาของสงฆ์
 - ารจัดหลักสูตรการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม
 - พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ
 - พระสงฆ์ลาวเข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ของไทย

4. ประเทศกัมพูชา

- การนับถือพระพุทธศาสนา ประชาชนร้อยละ 95 นับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม

การจัดตั้งโรงเรียนสอนพระธรรมวินัยแก่พระภิกษุ สามเณร

รัฐบาลสนับสนุนการบรรพชาอุปสมบท

ดกกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ
- จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาในรูปแบบธรรมยาตรา

5. ประเทศเวียดนาม

- การนับถือพระพุทธศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนา
- การส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมและพิธีกรรม

รอบรมธรรมะ

การสอนพระพุทธศาสนาในหลักสูตรของประเทศ

- วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

รัฐบาลสนับสนุนการอบรมและเผยแผ่ธรรมะ กำหนดหลักสูตร
พระพุทธศาสนาให้อยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนของประเทศ

ตอนที่ 2

1. ประชาชนชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นับถือศาสนาอะไร แล้วผู้นับถือพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใน

ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนผู้นับถือพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเกาะบาหลี

2. รัฐบาลอินโดนีเซียมีส่วนสนับสนุนพระพุทธศาสนาในเรื่องใดบ้าง

1) รับรองว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาหนึ่งของอินโดนีเซีย

2) วันวิสาขบูชาเป็นวันหยุดราชการ และสนับสนุนการจัดงานฉลองเนื่องในวันวิสาขบูชา เป็นเวลานานนับเดือน

3. กิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของอินโดนีเซีย ได้แก่อะไรบ้าง

จัดตั้งสมาคมเพื่อสอนพระพุทธศาสนาแก่เยาวชน มีการบรรยายธรรมะ สอนปฏิบัติสมาธิ ออกวารสารทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น

4. ประชาชนชาวมาเลเซียส่วนใหญ่นับถือศาสนาอะไร และมีผู้นับถือพระพุทธศาสนาร้อยละเท่าไร

ชาวมาเลเซียส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และมีผู้นับถือพระพุทธศาสนาร้อยละ 19

5. สมาคมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญของมาเลเซีย ได้แก่อะไรบ้าง

สมาคมผู้สอนพระพุทธศาสนา ยุวพุทธสมาคมแห่งมาเลเซีย สมาคมชาวพุทธแห่งมาเลเซีย ศูนย์สมาธิวิปัสสนาแห่งชาวพุทธมาเลเซีย

6. ประเทศใด ได้มาจัดตั้งวัดทางพระพุทธศาสนาในประเทศมาเลเซีย

พม่า ศรีลังกา จีน และไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา(1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/2 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ
ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดี กับประเทศเพื่อนบ้าน

ส 1.1 ม. 2/3 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็น
รากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ

ส 1.1 ม. 2/4 อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนา
ชุมชน และการจัดระเบียบสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนจำแนกความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ และมรดกของชาติไทยที่ควรศึกษาและอนุรักษ์ไว้ (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันของประเทศเพื่อนบ้าน มีความสำคัญในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ อีกทั้งยังมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม

สาระการเรียนรู้

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

- 1) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 2) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมและเอกลักษณ์และมรดกของชาติ
- 3) ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ และมรดกของชาติไทยที่ควรศึกษาและอนุรักษ์ไว้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูยกตัวอย่างข่าวที่รัฐบาลไทยอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาจากประเทศอินเดียเพื่อให้ประชาชนสักการบูชา แล้วให้นักเรียนคิดว่าเป็นการสะท้อนความสำคัญของพระพุทธศาสนาอย่างไร โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม หอสมุด โดยให้ครอบคลุมหัวข้อต่อไปนี้

- 1) พระพุทธศาสนาช่วยสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 2) พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย
- 3) พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์และมรดกของสังคมไทย
- 4) พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชน
- 5) พระพุทธศาสนากับการจัดระเบียบสังคม

3. ครูให้นักเรียนออกแบบชิ้นงานเพื่อนำมาเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

4. ครูแนะนำแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม เช่น เว็บไซต์ต่างๆ และนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่สนใจ หรือนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ตัวอย่างข่าว

แหล่งการเรียนรู้

- 1) หอสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.aksorn.com/LC/REI/M2/01>

<http://www.rungpiroon.wordpress.com>

<http://www.dhammathai.org>

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากผลงานนักเรียน	1.ผลงาน เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน แหล่งข้อมูลสารสนเทศ และความสวยงามของชิ้นงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2.ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา(2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา . . .

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/2 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดี กับประเทศเพื่อนบ้าน

ส 1.1 ม. 2/3 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ

ส 1.1 ม. 2/4 อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชน และการจัดระเบียบสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนจำแนกความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ และมรดกของชาติไทยที่ควรศึกษาและอนุรักษ์ไว้ (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนาช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันของประเทศเพื่อนบ้าน มีความสำคัญในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ อีกทั้งยังมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม

สาระการเรียนรู้

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

- 1) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 2) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมและเอกลักษณ์และมรดกของชาติ
- 3) ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ และมรดกของชาติไทยที่ควรศึกษาและอนุรักษ์ไว้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา เพื่อทบทวนความรู้เดิม

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) พระพุทธศาสนาช่วยสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 2) พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย
- 3) พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์และมรดกของสังคมไทย
- 4) พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชน
- 5) พระพุทธศาสนากับการจัดระเบียบสังคม

โดยครูคอยสังเกตและประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียน

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่นำเสนอตั้งคำถาม กลุ่มละ 3 คำถาม เพื่อให้เพื่อนๆ ได้ตอบ

คำถามชิงรางวัล

4. ครูและเพื่อนๆ ให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากนั้นครูเฉลยแบบทดสอบ

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ผลงานนักเรียน เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.aksorn.com/LC/REI/M2/01>

<http://www.rungpiroon.wordpress.com>

<http://www.dhammathai.org>

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากผลงานนักเรียน	1. ผลงาน เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน แหล่งข้อมูลสารสนเทศ และความสวยงามของชิ้นงาน
2. ประเมินการนำเสนอผลงาน	2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. การที่พระเจ้าอโนรุธมหาราชสั่งให้ทำลายเมืองสุธรรมวดี และนำพระสงฆ์มอญหรือพระไตรปิฎกขึ้นไปยังเมืองพุกาม มีผลสำคัญในข้อใด ก. พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติพม่า ข. มีการทำสังคายนาพระไตรปิฎกเป็นครั้งแรก ค. พระมหากษัตริย์ทรงมีอิทธิพลต่อพระพุทธศาสนา ง. พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทแผ่ขยายที่อาณาจักรพม่า 2. กษัตริย์พม่าพระองค์ใด ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในการทำสังคายนาพระธรรมวินัย ครั้งที่ 5 ที่เมืองมณฑะเลย์ ก. พระเจ้ามินดง ข. พระเจ้ามุนะ ค. พระเจ้าอโนรุธมหาราช ง. พระเจ้าธรรมเจดีย์ศรีปิฎกธรร 3. หลักฐานในข้อใดที่แสดงว่า พระพุทธศาสนา นิกายมหายานเคยเป็นที่นับถือกันอย่างแพร่หลายในประเทศอินโดนีเซีย ก. ราชวงศ์ไศเลนทร์ปกครองอาณาจักรศรีวิชัย ข. พระโศณเถระมาเผยแผ่พระพุทธศาสนา ค. พระพิมพ์ดินดิบและรูปพระโพธิสัตว์ ง. การสร้างพระพุทธรูปศิลปะปาละ 4. ในสมัยของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช ทรงสร้างสิ่งสำคัญเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในข้อใด ก. พระพุทธรูปพระองค์คือ วัดพระแก้ว ข. พระพุทธรูปปัญญาโลหะ ค. วัดมโนรมย์ วัดอุโบสถ ง. พระบาง	5. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสิงคโปร์มีหลากหลายวิธีการ ยกเว้นข้อใด ก. การแปลตำราและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเป็นภาษาต่างๆ ข. จัดตั้งโรงเรียนสอนพระพุทธศาสนา และโรงเรียนอบรมศาสนาจารย์ ค. องค์กรยุวพุทธมีการอบรมและบรรยายเป็นภาษาอังกฤษและจีน ง. ผลิตพระพิมพ์ดินดิบ และเครื่องราง 6. สุลต่านมัลโมซาท் แห่งมาเลเซีย มีส่วนทำให้อิทธิพลของพระพุทธศาสนาเสื่อมลงในดินแดนมาเลเซียอย่างไร ก. พระองค์เลื่อมใสศาสนาอิสลาม ข. สั่งห้ามประชาชนศึกษาธรรมะของพระพุทธศาสนา ค.ต่อต้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนของมาเลเซีย ง. สั่งให้ทหารทำลายศาสนสถาน พระพุทธรูปและให้ประชาชนนับถือศาสนาอิสลาม 7. พระพุทธศาสนาในประเทศลาวเสื่อมลงเนื่องจากสาเหตุ ในข้อใด ก. ลาวถูกปกครองโดยระบอบคอมมิวนิสต์ ข. ประชาชนขาดความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ค. พระมหากษัตริย์ของลาวบางพระองค์ไม่เลื่อมใสพระพุทธศาสนา ง. ลาวเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ต่อมาถูกปกครองโดยระบอบคอมมิวนิสต์

8. ในสมัยพระมหากษัตริย์ของกัมพูชาพระองค์ใดที่ได้รับเอาพระพุทธศาสนานิกายธรรมยุตจากเมืองไทยมาประดิษฐานที่ประเทศกัมพูชาเป็นครั้งแรก ก. พระเจ้าทริภักษรามาธิบดีข. พระเจ้าชัยวรมันที่ 1ค. พระเจ้าชัยวรมันที่ 7ง. พระเจ้าตามลันทะ 9. ในสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ของกัมพูชาได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนาหลายประการยกเว้นข้อใด ก. ทรงสร้างนครธมข. ทรงสร้างปราสาทบายนค. ทรงจัดตั้งโรงเรียนสอนปริยัติธรรมชั้นสูงง. ทรงรับเอาพระพุทธศาสนานิกายลังกาวงศ์ 10. สาเหตุสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนาในประเทศไทยกัมพูชาเสื่อมลง คืออะไร ก. พระมหากษัตริย์ไม่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาข. ประชาชนขาดความศรัทธาในพระพุทธศาสนาค. ลัทธิคอมมิวนิสต์ และนโยบายของเฮงสัมรินง. การเปลี่ยนแปลงการปกครองของกัมพูชา 11. ปัจจุบันประเทศเพื่อนบ้านของไทยในข้อใดยังนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติทุกประเทศ ก. พม่า ลาว มาเลเซียข. มาเลเซีย พม่า สิงคโปร์ค. อินโดนีเซีย ลาว พม่าง. พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม สิงคโปร์ 12. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ส่งผลในด้านศิลปะ ก. พิธีลอยกระทงข. ประเพณีสงกรานต์ค. สวดมนต์เป็นภาษาบาลีง. จิตรกรรมฝาผนังในวัดโพธิ์ 16. ชาวไทยมีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาต่างๆ มีความสำคัญต่อเรื่องใด ก. ความเป็นสิริมงคล	13. พุทธสมาคมแห่งสิงคโปร์ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์สำคัญในเรื่องใดมากที่สุด ก. เผยแผ่และดำเนินกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาและกิจการทางสาธารณกุศลข. จัดพิธีกรรมในวันสำคัญของพุทธศาสนาให้เป็นแนวทางเดียวกันค. รณรงค์ให้ชาวสิงคโปร์ทุกคนนับถือพระพุทธศาสนานิกายหินยานง. ผลิตหนังสือ และวารสารต่างๆ 14. เวียดนามมีบทบาทสำคัญทางพุทธศาสนากับประเทศต่างๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนาอย่างไร ก. เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมชาวพุทธนานาชาติ เนื่องในวันวิสาขบูชาข. แลกเปลี่ยนสมณทูตกับประเทศไทย กัมพูชา จีนง. จัดกิจกรรมพระพุทธศาสนากับนานาชาติง. เผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นภาษาอังกฤษ 15. คำสอนของพุทธศาสนาให้รู้จักถ้อยและเกรงกลัว ต่อการทำชั่ว มีผลสำคัญในเรื่องใด ก. การป้องกันการทำผิดข. ความรับผิดชอบในการทำงานค. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมง. การทำงานร่วมกันในสังคมด้วยความสามัคคี 16. ชาวไทยมีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาต่างๆ มีความสำคัญต่อเรื่องใด ก. ความเป็นสิริมงคลข. วงจรชีวิตของบุคคลค. ความเชื่อของชาวพุทธง. การพัฒนาทางวัตถุกับจิตใจ

17. สถานการณ์เกี่ยวกับการนับถือพุทธศาสนา ใน
ประเทศมาเลเซีย ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. ชาวพุทธในมาเลเซียนับถือพุทธศาสนา
นิกายมหายาน และเถรวาท
 - ข. มีการจัดตั้งสมาคมที่ดำเนินกิจกรรมทาง
พระพุทธศาสนาหลายสมาคม
 - ค. พระพุทธศาสนามีบทบาทในหมู่ชาวจีน
ไทย พม่า ซึ่งเป็นพลเมืองของมาเลเซีย
 - ง. ประชาชนชาวมาเลเซียนับถือพุทธ
ศาสนามากเป็นลำดับที่สาม ต่อจาก
ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์
- พระพุทธศาสนา

18. ข้อใดจัดเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ที่เป็นผลมา
จากคำสอนของพระพุทธศาสนา

- ก. รักความเป็นไทย
- ข. มีเมตตากรุณา ใจกว้าง
- ค. ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้
- ง. ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี

19. ข้อใดจัดเป็นมรดกทางรูปธรรมของ

พระพุทธศาสนา

- ก. ความเชื่อเพื่อ ข. ใจบุญสุนทาน
- ค. จิตรกรรมฝาผนัง ง. กตัญญูทวดเฒ่า

20. หลักธรรมของพระพุทธศาสนาในข้อใด
ที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างสัมพันธไมตรี
ระหว่างประเทศ

- ก. เมตตาโมกขกรรม
- ข. สาราณียธรรม
- ค. สังคหวัตถุ 4
- ง. อธิปไตย 3

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

1. ง 2. ก 3. ค 4. ก 5. ง 6. ง 7. ง 8. ก 9. ค 10. ค
11. ง 12. ง 13. ก 14. ก 15. ค 16. ข 17. ง 18. ข 19. ค 20. ข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง พุทธประวัติ เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/5 วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิดจากพุทธประวัติ ตอนผจญมาร การตรัสรู้ และการสั่งสอนได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการนำข้อคิดจากพุทธประวัติไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้พุทธประวัติ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (A)

สาระสำคัญ

พุทธประวัติ คือ ประวัติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งแต่ประสูติจนปรินิพพาน ซึ่งเหตุการณ์สำคัญๆในช่วงนั้นมีอยู่มากมายด้วยกัน เช่น การผจญมาร การตรัสรู้ การสั่งสอน ส่วนชาดก หมายถึง เรื่องราวของพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ซึ่งพระองค์จะตรัสเมื่อมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคล้ายคลึงกันกับเรื่องราวของพระองค์ การวิเคราะห์พุทธประวัติและชาดกโดยใช้การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลนั้น ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญ ซึ่งสามารถนำมาเตือนสติ และเป็นหลักในการประพฤติตนอย่างเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

พุทธประวัติ

- การผจญมาร
- การตรัสรู้
- การสั่งสอน

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อคิดจากพุทธประวัติ ตอนผจญมาร การตรัสรู้ และการสั่งสอนได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้พุทธประวัติ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพุทธประวัติ

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่าความรู้เดิมที่นักเรียนเคยเรียน เรื่อง พุทธประวัติ เพื่อกระตุ้นความคิด โดยใช้คำถาม

- พระพุทธเจ้ามีพระนามเดิมว่าอย่างไรชาติตระกูลของพระองค์มีความเป็นมาอย่างไร
- ถ้านักเรียนเป็นหนึ่งในปัญจวัคคีย์ นักเรียนจะมีแนวทางในการช่วยพระพุทธเจ้าในการแสวงหาหนทางพ้นทุกข์อย่างไร

จากนั้นครูเชื่อมโยงเนื้อหาเข้าสู่บทเรียน

3. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ “พุทธประวัติ ตอนผจญมาร การตรัสรู้ และการสั่งสอน” และให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ข้อคิดจากพุทธประวัติ

4. นักเรียนทำใบงานเรื่อง พุทธประวัติ ซึ่งในใบงาน จะประกอบด้วย 2 ตอน

- ตอนที่ 1 เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์ในพุทธประวัติ
- ตอนที่ 2 เป็นการตอบคำถามเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับพุทธประวัติ

5. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงาน ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม
ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของพระพุทธประวัติ ข้อคิดสำคัญที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ และแนวทางการนำไปประยุกต์ปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) วีดิทัศน์ “พุทธประวัติ”
- 3) ใบงาน เรื่อง พุทธประวัติ

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.learntripitaka.com/History/Buddhist.html

www.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=id...

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้อง จากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง พุทธประวัติ	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจใน เนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือ เรียน
2. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชนันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธประวัติ ตอน ฌณุมาร สามารถวิเคราะห์ได้ว่า มาร ในที่นี้ คืออะไร
.....
.....
2. ข้อความที่กล่าวว่า “ขอให้สุณธรา (พระแม่ธรณี) จงเป็นพยาน” หมายความว่าอย่างไร
.....
.....
3. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้าจึงมุ่งแสดงธรรมแก่ปัญจวัคคีย์ แทนที่จะแสดงธรรมแก่อุपाชวกที่มีความเลื่อมใสพระองค์
.....
.....
4. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้าทรงแต่งตั้งพระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวก ทั้งที่เพิ่งอุปสมบทไม่นาน
.....
.....

- ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ
- แล้วนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

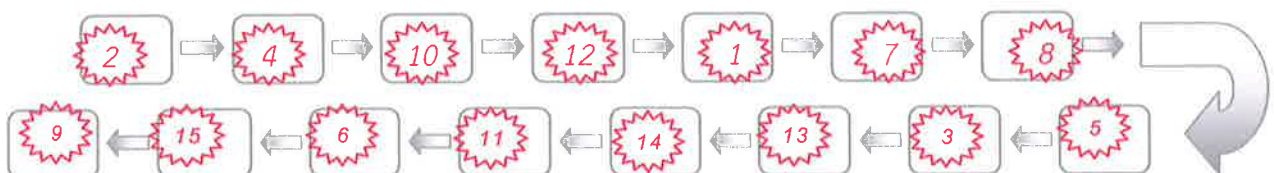

เฉลยใบงาน เรื่อง พุทธประวัติ

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขหน้าข้อความไปเรียงลำดับตามเหตุการณ์พุทธประวัติในกรอบด้านล่าง

1. พระสิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรทางจิต	2. เมื่อพระสิทธัตถะผนวชแล้ว ได้พยายามศึกษาค้นคว้าทางพันธุศาสตร์	3. พระพุทธเจ้าเสด็จไปตรัสสอนธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ว่าด้วย อริยสัจ 4 ประการ แก่ปัญจวัคคีย์
4. พระสิทธัตถะทรงฝึกปฏิบัติโยคะกับอาฬารดาบส กาลามโคตร และอุททกดาบสรามบุตร	5. พระสิทธัตถะปฏิบัติสมาธิ ได้ค้นพบโพธิญาณ สามารถ รู้แจ้งหรือตรัสรู้ อริยสัจ 4	6. พระพุทธเจ้าประทานอุปสมบทให้แก่ยสกุमार และสหายอีก 54 คน ส่งให้ไปประกาศพระพุทธศาสนา
7. พระสิทธัตถะเสด็จไปยังตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ทรงรับข้าวมธุปายาสจากนางสุชาดา	8. พระสิทธัตถะรับพญากุสะ จากพราหมณ์โสถยิยะ มาปูลาดเป็นอาสนะ ณ โคนต้นมหาโพธิ์	9. พระพุทธเจ้าโปรดให้พระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาและเบื้องซ้าย
10. พระสิทธัตถะทรงบำเพ็ญตบะหรือทรมานตนหลายอย่าง	11. หลังจากพระพุทธเจ้าทรงแสดง “อนัตตลักขณสูตร” (ว่าด้วยไตรลักษณ์) ปัญจ-วัคคีย์ได้บรรลุอรหัตตผล	12. พระสิทธัตถะทรงเข้าเพ็ญทุกกรกิริยา ด้วยการกัณฑ์ กลั่นสมหายใจ อดอาหาร
13. โกณฑัญญะ หัวหน้าปัญจ-วัคคีย์ได้ “ดวงตาเห็นธรรม” ทันทีที่ฟังปฐมเทศนาจบ	14. อัญญาโกณฑัญญะ เป็นพระสงฆ์สาวกรูปแรกของพระพุทธศาสนา	15. พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดขฤาสสามพี่น้อง พร้อมด้วยบิภวาร์

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระพุทธประวัติ ตอน ฆญมาร สามารถวิเคราะห์ได้ว่า มารในที่นี้ คืออะไร
มาร ก็คือ กิเลส ได้แก่ โลภะ โทสะ และโมหะ ที่มารบกวนพระทัยพระพุทธองค์ในขณะที่นั่งสมาธิ
2. ข้อความที่กล่าวว่า “ขอให้สุณธรา (พระแม่ธรณี) จงเป็นพยาน” หมายความว่าอย่างไร
พระแม่ธรณี คือ บารมีทั้ง 10 ที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญมา เป็นกำลังใจให้ต่อสู้กับอำนาจของกิเลส พระองค์จึงสามารถเอาชนะอำนาจของกิเลสทั้งปวง และตรัสรู้ในที่สุด
3. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้าจึงมุ่งแสดงธรรมแก่ปัญจวัคคีย์ แทนที่จะแสดงธรรมแก่อุपाชิวกที่มีความเลื่อมใสพระพุทธองค์
เพราะต้องการให้เข้าใจพระพุทธองค์ในทางที่ถูกต้อง เนื่องจากเหล่าปัญจวัคคีย์เข้าใจว่าพระพุทธองค์เลิบำเพ็ญทุกกรกิริยา เพราะเห็นแก่กิน คลายความเพียร ไม่มีทางตรัสรู้ได้ และต้องการให้ปัญจวัคคีย์เป็นสักขีพยานการตรัสรู้ของพระพุทธองค์
4. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้าทรงแต่งตั้งพระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวก ทั้งที่เพิ่งอุปสมบทไม่นาน
เพราะต้องการให้การประกาศพระพุทธศาสนาเป็นที่ยอมรับของชนชาวชมพูทวีป เพราะทั้งสองท่านเคยอยู่ในวรรณะพราหมณ์ ซึ่งเป็นวรรณะที่คนทั่วไปนับถือ เพื่อให้ทั้งสองเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

- ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ
- แล้วนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก

1. เหตุการณ์ในพุทธประวัติตอนผจญมารนั้น
ภาษาธรรม คำว่า “มาร” หมายถึงอะไร
ก. ศัตรู ข. กิเลส
ค. ตัณหา ง. ความเชื่อ
2. เจ้าชายสิทธัตถะทรงศึกษาวิชาในข้อใด กับ
อาจารย์ดาบสและอุททกดาบส
ก. ความรู้ทางศิลปศาสตร์
ข. ฟีกจิต บำเพ็ญตบะ
ค. บำเพ็ญทุกรกิริยา
ง. ฝึกปฏิบัติโยคะ
3. ให้เรียงลำดับการค้นคว้าทางพันธุกรรมของ
พระพุทธรเจ้าจากก่อนไปหลัง
ก. ฝึกปฏิบัติโยคะ → บำเพ็ญตบะ
→ บำเพ็ญเพียรทางจิต → บำเพ็ญทุก
กรกิริยา
ข. บำเพ็ญทุกรกิริยา → บำเพ็ญตบะ
→ ฝึกปฏิบัติโยคะ → บำเพ็ญเพียร
ทางจิต
ค. ฝึกปฏิบัติโยคะ → บำเพ็ญตบะ
→ บำเพ็ญทุกรกิริยา → บำเพ็ญเพียร
ทางจิต
ง. บำเพ็ญตบะ → ฝึกปฏิบัติโยคะ
→ บำเพ็ญทุกรกิริยา → บำเพ็ญ
เพียรทางจิต

4. เหตุการณ์ก่อนพระพุทธเจ้าตรัสรู้ ข้อใดถูกต้อง
 - ก. ทรงรับหย้ากฐะจากนางสุชาดา
 - ข. ทรงรับข้าวมธุปายาสจากนายโสถลิตะ
 - ค. พระองค์เสด็จข้ามแม่น้ำเนรัญชราไปทางฝั่งตะวันตก
 - ง. ประทับนั่งขัดสมาธิ ณ โคนต้นโพธิ์ ผินพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก
5. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้าทรงตั้งพระทัยว่าจะต้องสอนปัญจวัคคีย์ หลังจากตรัสรู้แล้ว
 - ก. ปัญจวัคคีย์สามารถบรรลุพระอรหัตได้เร็ว
 - ข. ช่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปดินแดนต่างๆ
 - ค. ปัญจวัคคีย์เคยรับใช้เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญเพียร
 - ง. ต้องการให้ปัญจวัคคีย์เป็นสักขีพยานแห่งการตรัสรู้ของพระองค์
6. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้าจึงทรงแต่งตั้งพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ เป็นอัครสาวก
 - ก. เพราะรู้เรื่องพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดีสามารถเป็นกำลังสำคัญช่วยพระองค์ทำงานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
 - ข. เพราะเป็นผู้ที่จัดได้ว่าเป็นที่ยอมรับของหมู่สงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า
 - ค. เพราะเป็นผู้ที่อยู่ในตระกูลสูง และมีอาวุโสกว่าพระภิกษุอื่น
 - ง. เพราะเคยเป็นศิษย์รุ่นแรกของพระพุทธเจ้า

7. ใครเป็นผู้ที่อุปนิสัยมีความศรัทธาจนกระทั่งเข้าไปอุปสมบทในพระพุทธศาสนา
- ก. พระอัสสชิ ค. พระโกณฑัญญะ
ข. พระวชิระ ง. พระมหานามะ
8. ข้อใดคือคุณธรรมที่เป็นแบบอย่างพระสารีบุตร
- ก. เป็นผู้มีความอดทนเป็นอย่างยิ่ง และมีความอ่อนน้อมถ่อมตน
ข. เป็นผู้มีความใฝ่รู้อย่างยิ่ง และเป็นผู้ฝึกฝนตนเองเสมอ
ค. เป็นผู้มีความกล้าหาญ และมีความกตัญญูเป็นเลิศ
ง. เป็นผู้มีความดี และมีความอ่อนน้อมถ่อมตน
9. อุปสรรคสำคัญในการบำเพ็ญเพียรทางจิตของพระโมคคัลลานะ คืออะไร
- ก. เกิดความง่วง
ข. มีความเบื่อหน่าย
ค. มีความท้อถอย
ง. เป็นผู้มีความดี
10. ข้อใดจัดเป็นคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพระโมคคัลลานะ
- ก. เป็นผู้มีความกล้าหาญ และเป็นผู้ที่มีความดี
ข. มีความกตัญญู และมีความดีเป็นเลิศ
ค. มีความอดทนยิ่ง และเป็นผู้ถ่อมตน
ง. เป็นผู้มีความดี และมีความกตัญญู
11. ข้อใดจัดเป็นคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของนางชุชชุตตรา
- ก. มีความเสียสละ และเอาใจใส่ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
ข. ฝึกตนเองอยู่เสมอ และเอาใจใส่ในหน้าที่
ค. มีความซื่อสัตย์ และมีความกตัญญู
ง. มีความกตัญญู และมีความเสียสละ
12. นางชุชชุตตรา ได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่า เป็นเลิศกว่าอุบาสิกทั้งหลายในด้านใด
- ก. เป็นธรรมกถึก
ข. ความซื่อสัตย์
ค. เป็นแบบอย่าง
ง. ความใฝ่รู้
13. พระสารีบุตร เป็นเอตทัคคะในด้านใด
- ก. ปัญญา
ข. ฤทธิ์มาก
ค. แสดงธรรม
ง. การจำพระวินัย
14. ถ้านักเรียนอ่านหนังสือแล้วง่วงนอน นักเรียนจะคิดถึงแนวทางการปฏิบัติของผู้ใด
- ก. พระสารีบุตร
ข. นางชุชชุตตรา
ค. พระโมคคัลลานะ
ง. พระเจ้าพิมพิสาร
15. คุณธรรมที่เป็นแบบอย่างของพระเจ้าพิมพิสารคือข้อใด
- ก. มีความกตัญญูต่อบุคคล มีฤทธิ์มาก
ข. มีความกล้าหาญ มีความเสียสละ
ค. มีความใฝ่รู้อย่างยิ่ง เป็นผู้มีความดี
ง. เป็นผู้มีความดี มั่นคงในพระรัตนตรัย
16. พระราชากรณียกิจของพระมหาธรรมราชาลิไทยข้อใด ที่แสดงว่ามีส่วนสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- ก. โปรดให้ยกฉันทกัณฑ์น้ำดื่มตั้งแต่สุโขทัยถึงพิษณุโลก
ข. ทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง
ค. ทรงสร้างวัดป่ามะม่วง และวัดเวฬุวัน
ง. โปรดให้สร้างปราสาทราชมนเฑียร

17. คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพระมหากษัตริย์
ราชาธิไทย คือข้อใด

- ก. มีความกตัญญูอย่างยิ่ง
- ข. มีความเสียสละ กล้าหาญ
- ค. เป็นผู้มีความอดทนอย่างยิ่ง
- ง. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีปัญญาเป็นเลิศ

18. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิร
ญาณวโรรสทรงมีคุณธรรมอันเป็นแบบอย่าง
หลายประการ ยกเว้น ข้อใด

- ก. ทรงมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นเลิศ
- ข. ทรงมีความเป็นผู้นำเป็นเลิศ
- ค. ทรงมีหิริโอตตปยะเป็นเลิศ
- ง. ทรงมีความใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา

19. การศึกษามิตตวินทุกชาดก จะทำให้ได้ข้อคิดถึง
ผลเสียของเรื่องใด

- ก. ความโลภ ข. ความโกรธ
- ค. ความคดโกง ง. ความตระหนี่

20. การศึกษาราชาวาหชาดก ทำให้ได้ข้อคิดตั้งคำ
กล่าวข้อใด

- ก. อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว
- ข. ความพยายามนำไปสู่ความสำเร็จ
- ค. การทำดีย่อมได้รับสิ่งที่ดีตอบแทน
- ง. ความกตัญญูทเวทเป็นเครื่องหมายของคนดี

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก

1. ข 2. ง 3. ค 4. ง 5. ง 6. ก 7. ก 8. ค 9. ก 10. ค

11. ข 12. ก 13. ก 14. ค 15. ง 16. ข 17. ก 18. ข 19. ก 20. ค

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]**บันทึกเพิ่มเติม**

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา(1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/6 วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติ
สาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกการประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจาก
ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนนำแบบอย่างที่ดีมาใช้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

การศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา เป็นการเสริมสร้างความศรัทธาในพระพุทธศาสนา
และนำแบบอย่างที่ดีงามมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

- พระสารีบุตร
- พระโมคคัลลานะ
- นางชุชุตตรา
- พระเจ้าพิมพิสาร

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมี
เหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีของพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนผลัดกันยกตัวอย่างพุทธสาวก พุทธสาวิกา ที่นักเรียนแต่ละคนประทับใจ และให้อภิปรายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้

- เพราะเหตุใด นักเรียนจึงประทับใจพุทธสาวก พุทธสาวิกา ท่านดังกล่าว
- คุณธรรมที่เป็นแบบอย่างของท่าน คืออะไรบ้าง

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า พุทธสาวก พุทธสาวิกา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แต่ละท่านล้วนมีคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างทีพุทธศาสนิกชนทุกคนได้นำไปเป็นแบบอย่าง และประยุกต์ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ซึ่งนักเรียนควรศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาอยู่เสมอ

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน แล้วให้นักเรียนเลือกศึกษา “ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา” มากกลุ่มละ 1 ท่าน โดยมีหัวข้อดังนี้

- พระสารีบุตร
- พระโมคคัลลานะ
- นางชุชชุตตรา
- พระเจ้าพิมพิสาร

4. ให้นักเรียนสืบค้นและนำข้อมูลประวัติและคุณธรรมที่ถือเป็นแบบอย่างของพุทธสาวก พุทธสาวิกา มาอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม แล้วสร้างสรรค์เป็น “สมุดภาพเล่าเรื่องประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา”

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) สมุดภาพเล่าเรื่องประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.aksorn.com/LC/REI/M2/05

www.dhammathai.org/monk/arahanta.php

www.baanjomyut.com

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากผลงานนักเรียน (สมุดภาพเล่าเรื่องประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา)	1. แบบประเมินคุณภาพผลงาน นักเรียน	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจใน เนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือ เรียน
2. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชนันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา(2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๒

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/6 วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติ
สาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกการประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจาก
ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนนำแบบอย่างที่ดีมาใช้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

การศึกษาประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา เป็นการเสริมสร้างความศรัทธาในพระพุทธศาสนา
และนำแบบอย่างที่ดีงามมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

- พระสารีบุตร
- พระโมคคัลลานะ
- นางขุชชุตตรา
- พระเจ้าพิมพิสาร

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมี
เหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีของพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้

4. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

5. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่อง ประวัติพุทธสาวกและพุทธสาวิกา

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอสมุดภาพ แล้วเล่าเรื่องโดยย่อพุทธสาวก พุทธสาวิกา ให้เพื่อนฟัง
3. ครูและเพื่อนๆให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการนำคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ไปปฏิบัติ โดยร่วมมือกันคิดตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในใบงานเรื่อง การวางแผนปฏิบัติตนตามคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวก พุทธสาวิกา แล้วให้แต่ละคนนำไปปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม และรายงานผลการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างนักเรียนกับครู

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับประวัติ และคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวก พุทธสาวิกา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) สมุดภาพเล่าเรื่องประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.aksorn.com/LC/REI/M2/05

www.dhammathai.org/monk/arhanta.php

www.baanjomiyut.com

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้องจากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง การวางแผนปฏิบัติตนตามคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวก พุทธสาวิกา	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน
2. ประเมินการนำเสนอผลงาน	2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณมา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คำชี้แจง

- [illegible]

1. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติตนตามคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพุทธสาวก พุทธสาวิกา
2. ให้นักเรียนนำไปปฏิบัติจริง แล้วรายงานผลต่อครูภายในเวลาที่กำหนดร่วมกัน

ข้อคุณธรรม	ผลดีของการนำไปปฏิบัติ
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/6 วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ประวัติพุทธศาสนิกชนตัวอย่างได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกคุณธรรมแบบอย่างของพุทธศาสนิกชนตัวอย่าง เพื่อนำมาใช้ปฏิบัติตนได้ (P)
3. เพื่อให้เรียนนนำแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชนตัวอย่าง มาปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระสำคัญ

การศึกษาประวัติของศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างในการนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

ศาสนิกชนตัวอย่าง

- พระมหากษัตริย์ไทย
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประวัติพุทธศาสนิกชนตัวอย่างได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชนตัวอย่างได้

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประวัติพุทธศาสนิกชนตัวอย่าง

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชาวพุทธตัวอย่างที่นักเรียนรู้จัก โดยครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- นักเรียนรู้จักชาวพุทธตัวอย่างคนใดบ้าง

- ชาวพุทธตัวอย่างคนนั้นมีคุณธรรมที่ควรนำมาเป็นแบบอย่างอะไรบ้าง

- พุทธศาสนิกชนในดวงใจของนักเรียนคือใคร แล้วทำไมถึงชื่นชอบท่าน

แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ชั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูใช้ Power Point เป็นสื่อการเรียนการสอน โดยอธิบายเนื้อหาเรื่อง ประวัติของ ศาสนิกชนตัวอย่าง

- พระมหาธรรมราชาลิไทย
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

4. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำใบงานเรื่อง พระมหาธรรมราชาลิไทยและใบงานเรื่อง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

5. ให้นักเรียนทำสมุดเล่มเล็ก ในหัวข้อ “พุทธศาสนิกชนในดวงใจ” แล้วนำส่งครูผู้สอน

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธศาสนิกชนตัวอย่าง พร้อมกับแนวทางการนำหลักคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่านไปประยุกต์ปฏิบัติ และผลที่ได้รับ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ใบงาน เรื่อง พระมหาธรรมราชาลิไทย
- 3) ใบงานเรื่อง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
- 4) Power Point เรื่อง ประวัติของศาสนิกชนตัวอย่าง

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.aksorn.com/LC/REI/M2/05

www.dhammathai.org/monk/arahanta.php

www.baanjomyut.com

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้องจากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง พระมหาธรรมราชาลิไทย และสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10-12	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนน 1-9	คะแนน หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ชาดก เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๓

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/6 วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติ
สาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ชาดกเรื่อง มิตตวินทุกชาดกและราโชวาทชาดก ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกข้อคิดที่ได้จากชาดกเพื่อนำมาใช้ปฏิบัติตนได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการนำข้อคิดที่ได้จากชาดกมาใช้ปฏิบัติตนเพื่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระสำคัญ

ชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าที่ทรงนำมาประกอบการแสดงพระธรรม
เทศนาเป็นคติเตือนใจแก่ผู้ศึกษาในการปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องดีงาม

สาระการเรียนรู้

ชาดก

- มิตตวินทุกชาดก
- ราโชวาทชาดก

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถวิเคราะห์ชาดกเรื่อง มิตตวินทุกชาดกและราโชวาทชาดกได้ และกล้าแสดง
ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้

4. เจือปนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับชาตก

5. เจือปนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการจำแนกประเภท
 - 2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการสรุปลงความเห็น
 - ทักษะการสร้างความรู้
 - ทักษะการเชื่อมโยง
 - 3) ทักษะการคิดสังเคราะห์
 - 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 1) กระบวนการปฏิบัติ
 - 2) กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามนักเรียนว่าเคยเข้าร่วมประเพณีบุญผะเหวด ที่มีการจัดในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคอีสานหรือไม่
2. จากนั้นครูก็เชื่อมโยงเข้าหาเรื่องชาตก และถามนักเรียนว่ารู้จักชาตกหรือไม่ ชาตกคืออะไร

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูอธิบายความหมายของชาตก ว่ามีความหมายว่าอย่างไร โดยใช้ Power Point เป็นสื่อการเรียนการสอน

3. ครูใช้ Power point เป็นสื่อในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ในหัวข้อ

- มิตตวินทุกชาดก
- ราโชวาทชาดก

4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

5. ครูให้นักเรียนทำแผนผังความคิดเกี่ยวกับชาดกเรื่อง มิตตวินทุกชาดก และราโชวาทชาดก
ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดก พร้อมกับแนวทางการนำไปประยุกต์ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point เรื่อง ชาดก

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.aksorn.com/LC/REI/M2/05

www.dhammathai.org/monk/arahanta.php

www.baanjomyut.com

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน	1. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณมา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก

ง. เพราะเคยเป็นศิษย์รุ่นแรกของพระพทธเจ้า

7. ใครเป็นผู้ที่อุปนิสัยมีความศรัทธาจนกระทั่ง
เข้าไปอุปสมบทในพระพุทธศาสนา
ก. พระอัสสชิ ค. พระโกณฑัญญะ
ข. พระวชิระ ง. พระมหานามะ
8. ข้อใดคือคุณธรรมที่เป็นแบบอย่างพระสารีบุตร
ก. เป็นผู้มีความอดทนเป็นอย่างยิ่ง และมีความ
อ่อนน้อมถ่อมตน
ข. เป็นผู้มีความใฝ่รู้อย่างยิ่ง และเป็นผู้ฝึกฝน
ตนเองเสมอ
ค. เป็นผู้มีความกล้าหาญ และมีความ
กตัญญูเป็นเลิศ
ง. เป็นผู้มีความดี และมีความอ่อนน้อมถ่อมตน
9. อุปสรรคสำคัญในการบำเพ็ญเพียรทางจิตของ
พระโมคคัลลานะ คืออะไร
ก. เกิดความง่วง
ข. มีความเบื่อหน่าย
ค. มีความท้อถอย
ง. เป็นผู้มีความดี
10. ข้อใดจัดเป็นคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของ
พระโมคคัลลานะ
ก. เป็นผู้มีความกล้าหาญ และเป็นผู้ที่มีความดี
ข. มีความกตัญญู และมีความเป็นเลิศ
ค. มีความอดทนยิ่ง และเป็นผู้ถ่อมตน
ง. เป็นผู้มีความดี และมีความกตัญญู
11. ข้อใดจัดเป็นคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของ
นางชุชชุตตรา
ก. มีความเสียสละ และเอาใจใส่ในการทำ
บำรุงพระพุทธศาสนา
ข. ฝึกตนเองอยู่เสมอ และเอาใจใส่ในหน้าที่
ค. มีความซื่อสัตย์ และมีความกตัญญู
ง. มีความกตัญญู และมีความเสียสละ
12. นางชุชชุตตรา ได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้า
ว่าเป็นเลิศกว่าอุบาสิกทั้งหลายในด้านใด
ก. เป็นธรรมกถึก
ข. ความซื่อสัตย์
ค. เป็นแบบอย่าง
ง. ความใฝ่รู้
13. พระสารีบุตร เป็นเอตทัคคะในด้านใด
ก. ปัญญา
ข. ฤทธิ์มาก
ค. แสดงธรรม
ง. การจำพระวินัย
14. ถ้านักเรียนอ่านหนังสือแล้วง่วงนอน นักเรียนจะ
คิดถึงแนวทางการปฏิบัติของผู้ใด
ก. พระสารีบุตร
ข. นางชุชชุตตรา
ค. พระโมคคัลลานะ
ง. พระเจ้าพิมพิสาร
15. คุณธรรมที่เป็นแบบอย่างของพระเจ้าพิมพิสาร
คือข้อใด
ก. มีความกตัญญูต่อบุคคล มีฤทธิ์มาก
ข. มีความกล้าหาญ มีความเสียสละ
ค. มีความใฝ่รู้อย่างยิ่ง เป็นผู้มีความดี
ง. เป็นผู้มีความดี มั่นคงในพระรัตนตรัย
16. พระราชากรณียกิจของพระมหาธรรมราชาลิไทยข้อ
ใด ที่แสดงว่ามีส่วนสำคัญในการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา
ก. โปรดให้ยกหนังสือกันน้ำตั้งแต่สุโขทัยถึง
พิษณุโลก
ข. ทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง
ค. ทรงสร้างวัดป่ามะม่วง และวัดเวฬุวัน
ง. โปรดให้สร้างปราสาทราชมนเฑียร

17. คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของพระมหาธรรมราชาลิไทย คือข้อใด

- ก. มีความกตัญญูอย่างยิ่ง
 - ข. มีความเสียสละ กล้าหาญ
 - ค. เป็นผู้มีความอดทนอย่างยิ่ง
 - ง. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีปัญญาเป็นเลิศ
18. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสทรงมีคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างหลายประการ ยกเว้น ข้อใด
- ก. ทรงมีความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นเลิศ
 - ข. ทรงมีความเป็นผู้นำเป็นเลิศ
 - ค. ทรงมีหิริโอตตปปะเป็นเลิศ
 - ง. ทรงมีความใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา

19. การศึกษามิตตวินทุกชาดก จะทำให้ได้ข้อคิดถึงผลเสียของเรื่องใด

- ก. ความโลภ ข. ความโกรธ
 - ค. ความคดโกง ง. ความตระหนี่
20. การศึกษาราโชวาทชาดก ทำให้ได้ข้อคิดดังคำกล่าวข้อใด
- ก. อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว
 - ข. ความพยายามนำไปสู่ความสำเร็จ
 - ค. การทำดีย่อมได้รับสิ่งที่ดีตอบแทน
 - ง. ความกตัญญูทวายเป็นเครื่องหมายของคนดี

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่างและชาดก

1. ข	2. ง	3. ค	4. ง	5. ง	6. ก	7. ก	8. ค	9. ก	10. ค
11. ข	12. ก	13. ก	14. ค	15. ง	16. ข	17. ก	18. ข	19. ก	20. ค

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

[The page contains several horizontal dashed lines, likely representing redacted information or a placeholder for a signature.]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
และพุทธศาสนสุภาษิต

เรื่อง พระรัตนตรัย เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๒

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/8 อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนา
ที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายและความสำคัญของพระรัตนตรัยได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัยได้อย่างเหมาะสม (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการนำหลักธรรมมาใช้ปฏิบัติตน เพื่อใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวันอย่างสงบสุข (A)

สาระสำคัญ

พระรัตนตรัย หมายถึง แก้ว 3 ประการ อันประกอบด้วย พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
ซึ่งมีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนและชาวโลก ดังนั้นทุกคนจึงควรแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย
อย่างเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

พระรัตนตรัย

- ธรรมคุณ 6

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของพระรัตนตรัยได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
นักเรียนปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัยได้อย่างเหมาะสม

4. เจื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระรัตนตรัย

5. เจื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทาง

พระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต

2. ครูให้นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย จากนั้นให้นักเรียนผลัดกันเล่าความรู้สึกขณะสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงองค์ประกอบของพระรัตนตรัย ซึ่งล้วนมีพระคุณต่อ

ชาวโลก ดังนั้นชาวพุทธทุกคนควรรำลึก ถึงพระคุณของพระรัตนตรัยอยู่เสมอ และประพฤติตนอย่างเหมาะสมเป็นการตอบแทนคุณูปการ ซึ่งนักเรียนควรทำความเข้าใจกับพระธรรมคุณ คือ คุณธรรมของพระธรรม มี 6 ประการ

4. ครูใช้ Power Point เป็นสื่อในการสอนนักเรียน โดยครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ ความหมายของธรรมคุณหรือคุณของพระธรรม 6 ประการ คือ สวากขาโต ภคเวตา อัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปนยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ

5. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงคุณของพระธรรมตามความเข้าใจของนักเรียน และแนวทางการปฏิบัติตนตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

6. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้ เรื่อง พระธรรมคุณ จากหนังสือเรียน แล้วช่วยกันทำใบงานเรื่อง พระรัตนตรัย (ธรรมคุณ)

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน แล้วให้ตัวแทนกลุ่มที่มีผลงานแตกต่างกันได้นำเสนอเพิ่มเติม จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของพระธรรมคุณ

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของพระรัตนตรัย และแนวทางการนำไปประยุกต์ปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point เรื่อง พระรัตนตรัยและธรรมคุณ
- 3) ใบงานเรื่อง พระรัตนตรัย (ธรรมคุณ)

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.bp-smakon.org/BP_School/Social/Tam-ma.htm

www.phuttha.com

www.sainampeung.ac.th/chalengsak/units/unit1/.../prarattanatai.htm

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้อง จากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง พระรัตนตรัย (ธรรมคุณ)	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจใน เนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือ เรียน
2. ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	2. แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ใบงาน
เรื่อง พระรัตนตรัย (ธรรมคุณ)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายข้อความคุณของพระธรรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	ความหมาย
1. สวากขาโต ภคฺวตา ธัมโม	
2. สันติภูริโก	
3. อกาลิโก	
4. เอหิปัสสโก	
5. โอปนยิโก	
6. ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ	

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

1. นักเรียนได้ปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่องใดบ้าง และผลที่ได้รับจากการปฏิบัติเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่า จะชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติธรรมได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง พระรัตนตรัย (ธรรมคุณ)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายข้อความคุณของพระธรรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	ความหมาย
1. สวากขาโต ภควตา ธัมโม	พระธรรม ซึ่งเป็นคำสอนของพระพุทธผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นหลักความจริงอันประเสริฐ
2. สันติภูมิจิโก	พระธรรมนี้ ผู้ปฏิบัติย่อมจะเห็นได้ด้วยตนเอง
3. อกาลิโก	พระธรรมเป็นจริงอยู่เสมอ ไม่เกี่ยวกับเวลา ปฏิบัติตามเมื่อใดก็ย่อมเห็นผลเมื่อนั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
4. เอหิปัสสิจิโก	พระธรรม เป็นคำสอนที่สามารถตรวจสอบ และพิสูจน์ได้ เพราะเป็นของจริงตลอดเวลา
5. โอปนยิโก	ควรน้อมพระธรรมเข้ามาไว้ยึดถือ เป็นหลักปฏิบัติ ในชีวิต จะได้บรรลุถึงความหลุดพ้น
6. ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ	การรู้พระธรรมนั้น เป็นของเฉพาะคนที่ปฏิบัติตาม เท่านั้น ทำแทนกันไม่ได้ แบ่งปันกันไม่ได้ ต้องรู้ด้วยตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

1. นักเรียนได้ปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่องใดบ้าง และผลที่ได้รับจากการปฏิบัติเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่า จะชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติธรรมได้อย่างไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- ข้อความใดกล่าวถึงพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ที่ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นความจริงอันประเสริฐ
 - สันติภูมิโก
 - โอบนโยโก
 - เอหิภิกขุโก
 - สวากขาโต ภควตา ธัมโม
- “พรพรมมีความสุขใจที่ได้รับคำชมเชยจากคุณครู” ข้อความนี้สอดคล้องกับข้อใด
 - รูป
 - เวทนา
 - สัญญา
 - วิญญาณ
- ข้อใดอธิบายความหมายของวิญญาณได้ถูกต้อง
 - ส่วนประกอบของร่างกาย
 - การรับรู้ จำแนกแยกแยะเวทนา
 - สิ่งปรุงแต่งจิตให้กระทำความดี และชั่ว
 - การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และใจ
- อายตนะภายใน ได้แก่ข้อใด
 - หัวใจ ปอด ไต ตับ กระเพาะ
 - ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
 - เสียง คอ จมูก ตา
 - ปาก จมูก ตา ลิ้น
- ข้อใดจัดเป็นอายตนะภายนอก
 - ตา หู รูป เสียง รส
 - ตา หู จมูก ปาก คอ
 - หน้า มือ ขา แขน ลำตัว
 - รูป เสียง กลิ่น สัมผัส รส
- ซัซเป็นชายหนุ่มรูปร่างสง่างาม บุคลิกดี สอดคล้องกับสมบัติในข้อใด
 - คติสมบัติ
 - อุปธิสมบัติ
 - กาลสมบัติ
 - ปโยคสมบัติ
- ก่อนอยู่ในครอบครัวที่มีถิ่นฐานในชุมชนแออัด และห่างไกลความเจริญ สอดคล้องกับวิบัติ 4 ข้อใด
 - คติวิบัติ
 - อุปธิวิบัติ
 - กาลวิบัติ
 - ปโยควิบัติ
- เด็กชายโด้งชอบตกปลาและแอบเอาปากกาของเพื่อนไปใช้เสมอ การกระทำของโด้งผิดตามหลักอกุศลกรรมบถ 10 ในข้อใด
 - มิฉชาติฐิ อภิฉนา
 - ปาณาติบาต มุสาวาท
 - กาเมสุมิฉฉาจาร มุสาวาท
 - ปาณาติบาต อทินนาทาน
- ยาใจชอบพูดจากระหับกระเทียบเหน็บแนมเพื่อนๆ อยู่เสมอ การกระทำของยาใจเป็นกรรมชั่วทางวาจาในข้อใด
 - มุสาวาท
 - พรุสวาจา
 - ปิสุณวาจา
 - สัมผัปปลาปะ
- “ส้มชอบไปเล่นไฟกับเพื่อนๆ หลังเลิกงานเป็นประจำ ทำให้ส้มต้องกลับบ้านดึกทุกคืน” ข้อความนี้สอดคล้องกับอบายมุขในข้อใด
 - ติดการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร
 - ชอบเที่ยวกลางคืน คบคนไม่เลือก
 - เกียจคร้านการทำงาน ติดการพนัน
 - คบคนไม่เลือก หลงมัวเมา

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก
และพุทธศาสนสุภาษิต

1. ง	2. ข	3. ง	4. ข	5. ง	6. ข	7. ก	8. ง	9. ค	10. ก

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

และพุทธศาสนสุภาษิต

เรื่อง อริยสัจ 4 (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/8 อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนา
ที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายและการกระทำตามหลักอริยสัจ 4 ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนนำหลักอริยสัจ 4 ไปประยุกต์ปฏิบัติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการนำหลักธรรมมาใช้ปฏิบัติตนในกระแสความ
เปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างสงบสุข (A)

สาระสำคัญ

อริยสัจเป็นหลักความจริงอันประเสริฐ เป็นหลักแห่งเหตุและผล มี 4 ประการ ได้แก่ ทุกข์
สมุทัย นิโรธ และมรรค อริยสัจจึงเป็นหลักคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา

สาระการเรียนรู้

อริยสัจ 4

- ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)
- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)
- นิโรธ (ธรรมที่ควรเจริญ)
- มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและการกระทำตามหลักอริยสัจ 4 ได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนนำหลักอริยสัจ 4 ไปประยุกต์ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

4. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอริยสัจ 4

5. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปผลความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรภาพของคนในวัยต่างๆ ที่มีอิริยาบถหลากหลาย มาให้นักเรียนดู ตัวอย่างเช่น

- ดาราสาว

- นักกีฬาหนุ่ม

- เด็กชายและเด็กหญิงวัยประมาณ 2-3 ปี
- คนชราชาย - หญิง
- คนป่วย

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำว่าทุกข์และสาเหตุเกิดจากชั้น 5 คือ องค์ประกอบของชีวิต มี 5 ประการ เรียกว่า ชั้น 5 คือ “รูป” ส่วนที่เป็นร่างกาย “เวทนา” ได้แก่ ความรู้สึก เช่น

- มองเห็นภาพดาราสาวสวย มองดูแล้วรู้สึกสบายใจ เรียกว่า สุขเวทนา
- มองดูภาพนักกีฬาหนุ่ม ดูแล้วรู้สึกเฉยๆ เรียกว่า อุเบกขาเวทนา
- มองดูภาพคนป่วยแล้วมีความรู้สึกไม่สบายใจ เรียกว่า ทุกขเวทนา

จากนั้นสามารถแยกแยะได้ จัดว่าเป็น “สัญญา” เช่น ดูภาพดาราสาวก็แยกแยะได้ว่า ดาราสาวนั้นมีส่วนประกอบของร่างกายอะไรบ้าง “สังขาร” คือ สิ่งที่ปรุงแต่ง คือ มองภาพดาราสาวว่า สวย อยากเอามือไปสัมผัส “วิญญาณ” คือ การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และใจ

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าอายตนะ คือ จุดเชื่อมต่อระหว่างชั้น 5 กับสิ่งที่อยู่ภายนอกตัวเรา อายตนะจัดเป็นองค์ประกอบของวิญญาณ คือ การรับรู้ ในการรับรู้จะต้องมีผู้รู้และสิ่งที่ถูกรู้ ชั้น 5 คือ ผู้รู้ ซึ่งรับรู้ผ่านอายตนะภายใน ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ส่วนสิ่งที่ถูกรู้ คือ รูป เสียง กลิ่น รส การสัมผัส และการนึกคิด (ธรรมารมณ์) เรียกว่า อายตนะภายนอก อายตนะภายในเป็นเครื่องเชื่อมต่อใจกับโลกภายนอก

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อร่วมกันศึกษาอริยสัจ 4 และหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับอริยสัจ 4 โดยส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อ จากนั้นให้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม โดยให้นักเรียนศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน ตามความเหมาะสม

1. ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)
 - กลุ่มที่ 1 หลักกรรม
 - กลุ่มที่ 2 อกุศลกรรมบถ 10
 - กลุ่มที่ 3 อบายมุข 6
 3. นิโรธ (ธรรมที่ควรเจริญ)
 - กลุ่มที่ 4 สุข 2 (สามีส นิรามิส)
 4. มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
 - กลุ่มที่ 5 บุพพนิมิตของมัชฌิมาปฏิบัติ
 - กลุ่มที่ 6 ตรุณธรรม 6
 - กลุ่มที่ 7 กุลจิรัฏฐิติธรรม 4
 - กลุ่มที่ 8 กุศลกรรมบถ 10
 - กลุ่มที่ 9 สติปัฏฐาน 4
 - กลุ่มที่ 10 มงคล 38
- ประพटीธรรม

- เว้นจากความซ้ำ
- เว้นจากการตื้อน้ำเมา

6. ให้นักเรียนออกแบบชิ้นงาน พร้อมทั้งเขียนแนวทางการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นสรุป

7. นักเรียนช่วยกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตน เพื่อให้เกิดความสุขทั้งทางกาย และทางใจ อย่างถูกต้องและเหมาะสม กับวัยของนักเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point เรื่อง อริยสัจ 4
- 3) รูปภาพ

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.horasaadrevision.com/index.php?lay=boardshow&ac...show

www.bp-smakon.org/BP_School/Social/Tam-ma.htm

www.sites.google.com/site/dararat0935/neuxha-bth-reiyn/neuxha-thi

www.sainampeung.ac.th/chalengsak/units/unit1/.../prarattanatai.htm

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
และพุทธศาสนสุภาษิต

เรื่อง อริยสัจ 4 (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา . . .

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/8 อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนา
ที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายและการกระทำตามหลักอริยสัจ 4 ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนนำหลักอริยสัจ 4 ไปประยุกต์ปฏิบัติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการนำหลักธรรมมาใช้ปฏิบัติตนในกระแสความ
เปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างสงบสุข (A)

สาระสำคัญ

อริยสัจเป็นหลักความจริงอันประเสริฐ เป็นหลักแห่งเหตุและผล มี 4 ประการ ได้แก่ ทุกข์
สมุทัย นิโรธ และมรรค อริยสัจจึงเป็นหลักคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา

สาระการเรียนรู้

อริยสัจ 4

- ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)
- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)
- นิโรธ (ธรรมที่ควรเจริญ)
- มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและการกระทำตามหลักอริยสัจ 4 ได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนนำหลักอริยสัจ 4 ไปประยุกต์ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

4. เจื้อนไขความรู้อยู่

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอริยสัจ 4

5. เจื้อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบทกลอนมาให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน ซึ่งเป็นบทกลอนที่ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการทำความดี กรรมชั่ว 3 บท คือ

● บุญกรรม

- ทำความดี
- ทำการใหญ่

2. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงข้อคิดที่ได้จากบทกลอน ซึ่งนักเรียนสามารถตอบได้หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งอภิปรายร่วมกัน
ครูเสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติม

4. ครูตั้งสถานการณ์ให้นักเรียนช่วยกันร่วมแก้ปัญหา เช่น

- ถ้าหากเพื่อนของนักเรียนชวนให้ทดลองสูบบุหรี่และดื่มสุรา นักเรียนจะมีวิธีการปฏิเสธอย่างไร
- ถ้าคนใกล้ชิดตัวนักเรียน ดิตสุราอย่างหนัก จะมีวิธีแนะนำให้บุคคลเหล่านั้นเลิกดื่มสุราอย่างไร
- ถ้าหากเพื่อนของนักเรียนมีพฤติกรรมการเล่นยาเสพติด นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรให้เพื่อนเลิกเสพ
- ถ้านักเรียนติดเกมและเล่นการพนัน จะมีวิธีการจัดการกับตัวเองอย่างไรให้เลิกเล่น

5. ครูให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามอริยสัจ 4 และให้นักเรียนทุกคนได้นำไปปฏิบัติจริงในการดำเนินชีวิต โดยให้นักเรียนบันทึกผลการปฏิบัติตนตามหลักธรรมมา 1 อาทิตย์ พร้อมวิเคราะห์ว่าการปฏิบัติตนในแต่ละวันสอดคล้องกับหลักธรรมใด โดยบันทึกลงในสมุด

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับอริยสัจ 4

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point เรื่อง อริยสัจ 4
- 3) ตัวอย่างบทกลอน

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.horasaadrevision.com/index.php?lay=boardshow&ac...show

www.bp-smakon.org/BP_School/Social/Tam-ma.htm

www.sites.google.com/site/dararat0935/neuxha-bth-reiyn/neuxha-thi

www.sainampeung.ac.th/chalengsak/units/unit1/.../prarattanatai.htm

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ประเมินการนำเสนอผลงาน	1. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เอกสารประกอบการสอน

ตัวอย่างบทกลอน

บุญกรรม

บุญเฮ้ย บุญกรรม
ใครทำย่อมดลผลสนอง
ให้ทุกข์แก่ท่านเวรจอง
ทุกข์นั้นคงต้องถึงตน
ให้สุขแก่ท่านหมั่นกอบ
สุขตอบดีเด่นเป็นผล
กฎกรรมธรรมชาติสากล
พึงยลยังคิดเตือนจิตเอย.

ทำความดี

ทำความดีพาลแก่งแย่ง กล่าวหา
ปราชญ์ไม่นึกนำพาหรือแยแส
ด้วยความดีโชติช่วงในดวงแด
เกิดผลแก่งแย่งคณินยมธรรม
ดุจหิ้งห้อยนินทาดวงอาทิตย์
หากลองคิดก็จะแลเห็นเงาข้า
ไม่สะท้อนผู้เป็นปราชญ์ฉลาดล้ำ
ซึ่งจะนำแต่ประโยชน์สุขโสถ์เอย.

ทำการใหญ่

ทำการใหญ่แม้ชื่อถือสัจจะ
มีธรรมเป็นอาวุธสุดแข่งขัน
ย่อมสามารถปราบไฟริที่ประจัน
ให้หวาดหวั่นแพ้ไปไม่รอร่า
อันกรรมดีทำไว้อย่อมให้ผล
สร้างกุศลธรรมจักเฝ้ารักษา
เกิดชาติหนึ่งถึงจะตายวายชีวา
ให้ลือชาน่าชื่อถือสัตย์เอย.

ที่มา : ฐาปะนีย์ นาครทรรพ. 2534. ศีลภาวนาและร้อยกรอง. กรุงเทพมหานคร : แสงศิลป์การพิมพ์.

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
และพุทธศาสนสุภาษิต
เรื่อง พระไตรปิฎก เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๒

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/7 อธิบายโครงสร้างและสาระโดยสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายของพระไตรปิฎกได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนศึกษาและจำแนกโครงสร้างพระไตรปิฎกได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญในการเรียนรู้พระไตรปิฎก เพื่อประโยชน์ทางด้านการศึกษา และนำความรู้จากหลักธรรมไปปฏิบัติด้วยตนเอง (A)

สาระสำคัญ

พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า จัดแบ่งไว้เป็น 3 หมวด คือ พระวินัย พระสูตร และพระอภิธรรม

สาระการเรียนรู้

พระไตรปิฎก

- ความหมายของพระไตรปิฎก
- โครงสร้างของพระไตรปิฎก

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของพระไตรปิฎกได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำความรู้จากหลักธรรมไปปฏิบัติด้วยตนเอง

4. เจื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระไตรปิฎก

5. เจื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการจำแนกประเภท
 - 2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการสรุปลงความเห็น
 - ทักษะการสร้างความรู้
 - ทักษะการเชื่อมโยง
 - 3) ทักษะการคิดสังเคราะห์
 - 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 1) กระบวนการปฏิบัติ
 - 2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อทบทวนความรู้
2. ครูอ่านข้อความในพระไตรปิฎกให้นักเรียนฟัง ประมาณ 2-3 ข้อความ ซึ่งมีความยาวตามความเหมาะสม แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ ความหมาย ข้อคิดสำคัญ การนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูใช้ PowerPoint เป็นสื่อในการสอน โดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า ข้อความดังกล่าว นั้นเป็นส่วนหนึ่งของพระไตรปิฎก แล้วครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และ โครงสร้างของพระไตรปิฎก ตามหัวข้อ

- พระวินัยปิฎก
- พระสุตตันตปิฎก
- พระอภิธรรมปิฎก

4. นักเรียนทำใบงานเรื่อง พระไตรปิฎก ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานเรื่อง พระไตรปิฎก และสรุปสาระสำคัญจากการเรียนรู้เรื่อง พระไตรปิฎก

5. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างพระไตรปิฎก พระสุตตันตปิฎก และ พระอภิธรรมปิฎก

ขั้นสรุป

6. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้เรื่อง พระไตรปิฎก และนำข้อคิดไปประยุกต์ ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ใบงานเรื่อง พระไตรปิฎก
- 3) PowerPoint เรื่อง พระไตรปิฎก

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.larndham.net/tipitaka.html

www.dhammadhammai.org

www.larnbuddhism.com/tripitaka

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากการทำแบบฝึกหัด โดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้อง จากใบงาน	1. ใบงานเรื่อง พระไตรปิฎก	1. วัดจากความรู้และความเข้าใจใน เนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือ เรียน
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เอกสารประกอบการสอน

ตัวอย่างข้อความในพระไตรปิฎก

สตรีที่บุรุษไม่พอใจเลย

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! สตรี (มาตุคาม) ที่ประกอบด้วยองค์ 5 ย่อมไม่เป็นที่พอใจ โดยส่วนเดียวของบุรุษ องค์ 5 คือ

1. ไม่มีรูป (รูปไม่งาม)	3. ไม่มีศีล	5. ไม่มีบุตรกับบุรุษนั้น
2. ไม่มีทรัพย์	4. เกียจคร้าน	

สตรีผู้ประกอบด้วยองค์ 5 เหล่านี้แลย่อมไม่เป็นที่พอใจโดยส่วนเดียวของบุรุษ”

สตรีที่บุรุษพอใจแท้

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! สตรีที่ประกอบด้วยองค์ 5 ย่อมเป็นที่พอใจ โดยส่วนเดียวของบุรุษ องค์ 5 คือ

1. มีรูป (รูปงาม)	3. มีศีล	5. มีบุตรกับบุรุษนั้น
2. มีทรัพย์	4. ขยัน ไม่เกียจคร้าน	

สตรีผู้ประกอบด้วยองค์ 5 เหล่านี้แลย่อมไม่เป็นที่พอใจโดยส่วนเดียวของบุรุษ”

สังยุตตนิกาย สฬายตนวรรค 18/296

บุรุษที่สตรีไม่พอใจเลย

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! บุรุษที่ประกอบด้วยองค์ 5 ย่อมไม่เป็นที่พอใจ โดยส่วนเดียวของสตรี องค์ 5 คือ

1. ไม่มีรูป (รูปไม่งาม)	3. ไม่มีศีล	5. ไม่มีบุตรกับสตรีนั้น
2. ไม่มีทรัพย์	4. เกียจคร้าน	

บุรุษผู้ประกอบด้วยองค์ 5 เหล่านี้แลย่อมไม่เป็นที่พอใจโดยส่วนเดียวของสตรี”

บุรุษที่สตรีพอใจแท้

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! บุรุษที่ประกอบด้วยองค์ 5 ย่อมเป็นที่พอใจ โดยส่วนเดียวของสตรี องค์ 5 คือ

1. มีรูป (รูปงาม)	3. มีศีล	5. มีบุตรกับสตรีนั้น
2. มีทรัพย์	4. ขยัน ไม่เกียจคร้าน	

บุรุษผู้ประกอบด้วยองค์ 5 เหล่านี้แลย่อมเป็นที่พอใจโดยส่วนเดียวของสตรี”

สังยุตตนิกาย สฬายตนวรรค 18/296

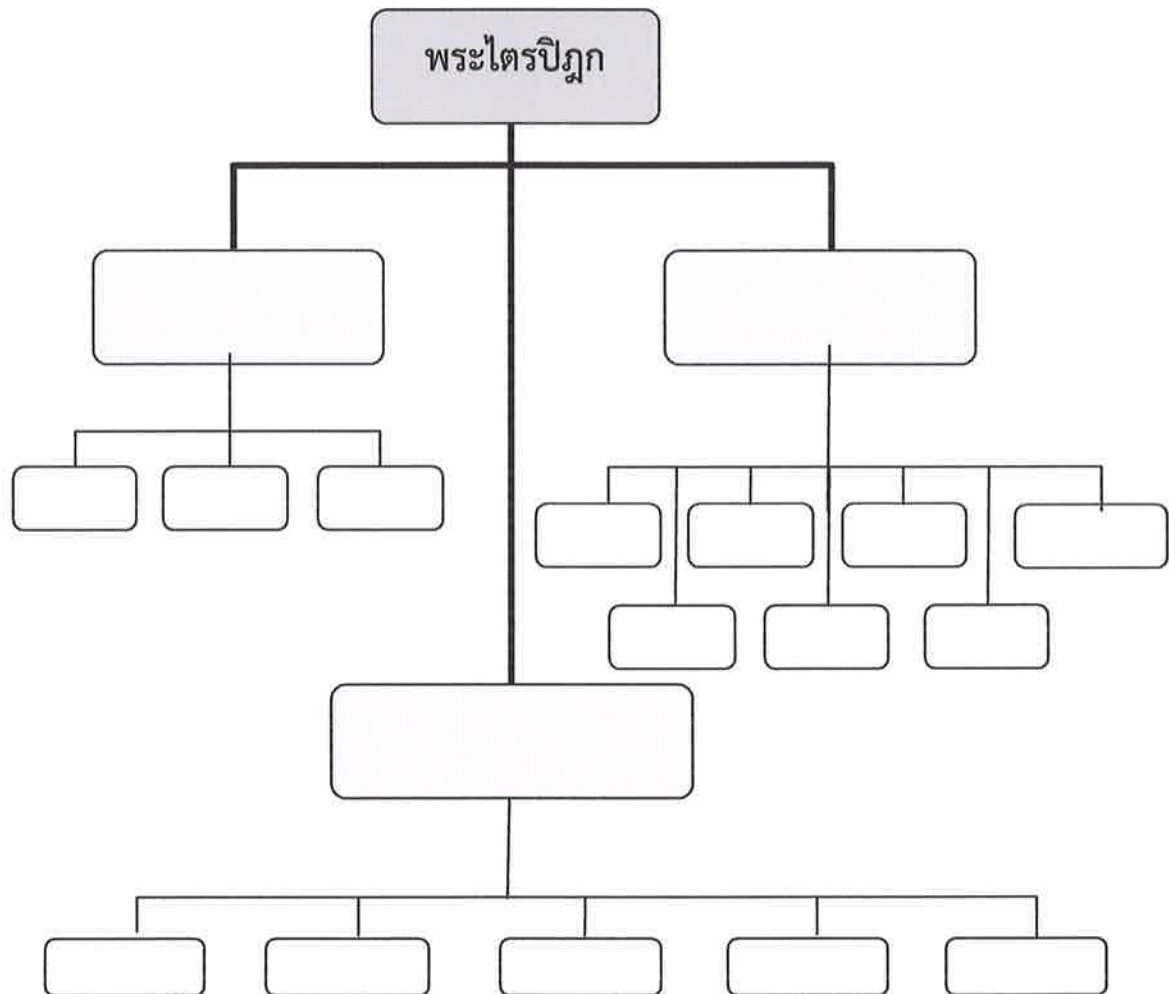
ที่มา : การศาสนา, กรม. 2548. พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน ตอน ว่าด้วยพระสูตร.

กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.

ใบงานเรื่อง พระไตรปิฎก

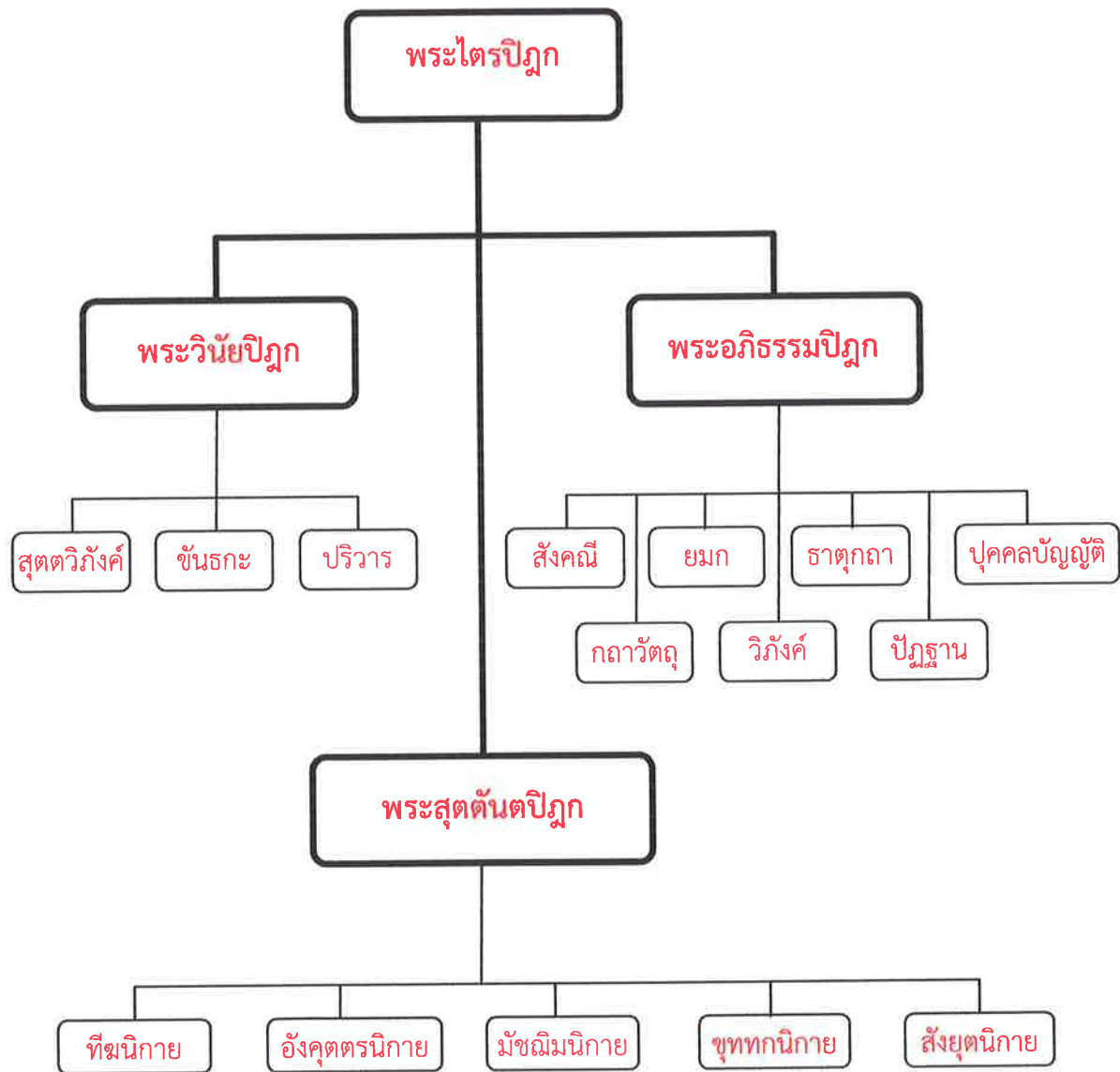
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงสร้างพระไตรปิฎกในกรอบที่เว้นว่างไว้

เฉลยใบงานเรื่อง พระไตรปิฎก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงสร้างพระไตรปิฎกในกรอบที่เว้นว่างไว้

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
และพุทธศาสนสุภาษิต

เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร กุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 25

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/8 อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนา
ที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายและจุดมุ่งหมายของพุทธศาสนสุภาษิตตามที่กำหนดได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิดหรือคติสอนใจจากพุทธศาสนสุภาษิตได้อย่างมีเหตุผล (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของพุทธศาสนสุภาษิตและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ได้ (A)

สาระสำคัญ

พุทธศาสนสุภาษิตเป็นคำสุภาษิตทางพระพุทธศาสนา เป็นคำสอนที่มีลักษณะเป็นข้อความสั้น
ๆ แต่มีความหมายลึกซึ้ง แฝงไปด้วยข้อคิดหรือคติสอนใจให้ปฏิบัติตาม การศึกษาพุทธศาสนสุภาษิตทำ
ให้ได้ข้อคิดคติสอนใจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีต่อการดำเนินชีวิตได้

สาระการเรียนรู้

พุทธศาสนสุภาษิต

- กมมฺนา วตตตี โลโก : สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม
- กลยาณการี กลยาณํ ปาปการี จ ปาปกํ : ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- สุโข ปุณฺณสุส อจฺจโย : การสั่งสมบุญนำสุขมาให้
- ปุชโก ลภเต ปุชํ วนฺทโก ปฏฺวิวนฺท : ผู้บูชาเขาย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขาย่อม
ได้รับการไหว้ตอบ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและจุดมุ่งหมายของพุทธศาสนสุภาษิตตามที่กำหนดได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. เจื้อนไขความรูู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพุทธศาสนสุภาษิต

5. เจื้อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างพุทธศาสนสุภาษิตที่นักเรียนคุ้นเคยและบอกความหมายของพุทธศาสนสุภาษิต

2. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงการกระทำของนักเรียนที่สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิต และผลของการปฏิบัติเป็นอย่างไร

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูใช้ Power Point เป็นสื่อในการสอน โดยอธิบายความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และการกระทำตามพุทธศาสนสุภาษิตต่อไปนี้ ให้นักเรียนฟัง

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษา โดยแบ่งเป็นกลุ่มให้ได้ 4 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนศึกษาความรู้ในเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามหัวข้อ

- กมมุนา วตตตี โลโก : สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม
- กลยานการี กลยานิ ปาปการี จ ปาปโก : ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- สุขุ ปญญสส อจฺจโย : การสั่งสมบุญนำสุขมาให้
- ปุชโก ลภเต ปุชํ วนทโก ปวิวนทนิ : ผู้บูชาเขาย่อมได้ รับการบูชาตอบ ผู้ให้เขา

ย่อมได้รับการให้ตอบ

โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำสมุดเล่มเล็ก เป็นนิทานในเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสรุป

5. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักระบวนทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต และร่วมกันเฉลยแบบทดสอบโดยให้นักเรียนสลับกันตรวจ

6. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต และนำข้อคิดไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) PowerPoint เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.fungdham.com/proverb.html
 - www.96rangjai.com/Buddhist_proverb
 - www.dhammathai.org/proverb/proverbthai.php

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจสอบแบบทดสอบ	1. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. วัดจากผลงานนักเรียน	2. แบบประเมินผลงานนักเรียน	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และพุทธศาสนสุภาษิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- ข้อความใดกล่าวถึงพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ที่ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นความจริงอันประเสริฐ
ก. สันติภูมิโก
ข. โอบนโยโก
ค. เอหิพัสสโก
ง. สวากขาโต ภคเวตา ธัมโม
- “พรพรมณ์มีความสุขใจที่ได้รับคำชมเชยจากคุณครู” ข้อความนี้สอดคล้องกับข้อใด
ก. รูป
ข. เวทนา
ค. สัญญา
ง. วิญญาณ
- ข้อใดอธิบายความหมายของวิญญาณได้ถูกต้อง
ก. ส่วนประกอบของร่างกาย
ข. การรับรู้ จำแนกแยกแยะเวทนา
ค. สิ่งปรุงแต่งจิตให้กระทำความดี และชั่ว
ง. การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และใจ
- อายตนะภายใน ได้แก่ข้อใด
ก. หัวใจ ปอด ไต ตับ กระเพาะ
ข. ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
ค. เสียง คอ จมูก ตา
ง. ปาก จมูก ตา ลิ้น
- ข้อใดจัดเป็นอายตนะภายนอก
ก. ตา หู รูป เสียง รส
ข. ตา หู จมูก ปาก คอ
ค. หน้า มือ ขา แขน ลำตัว
ง. รูป เสียง กลิ่น สัมผัส รส
- ซซเป็นชายหนุ่มรูปร่างสง่างาม บุคลิกดี สอดคล้องกับสมบัติในข้อใด
ก. คติสมบัติ
ข. อุปธิสมบัติ
ค. กาลสมบัติ
ง. ปโยคสมบัติ
- ก่อนอยู่ในครอบครัวที่มีถิ่นฐานในชุมชนแออัด และห่างไกลความเจริญ สอดคล้องกับวิบัติ 4 ข้อใด
ก. คติวิบัติ
ข. อุปธิวิบัติ
ค. กาลวิบัติ
ง. ปโยควิบัติ
- เด็กชายโต้งชอบตกปลาและแอบเอาปากกาของเพื่อนไปใช้เสมอ การกระทำของโต้งผิดตามหลักอกุศลกรรมบถ 10 ในข้อใด
ก. มิจฉาทิฐิ อภิขณา
ข. ปาณาติบาต มุสาวาท
ค. กาเมสุมิฉฉาจาร มุสาวาท
ง. ปาณาติบาต อทินนาทาน
- ยาใจชอบพูดจากระหับกระเทียบเหน็บแนมเพื่อนๆ อยู่เสมอ การกระทำของยาใจเป็นกรรมชั่วทางวาจาในข้อใด
ก. มุสาวาท
ข. ผรุสวาจา
ค. ปิสุนววาจา
ง. สัมผัสพลาปะ
- “ล้มชอบไปเล่นไฟกับเพื่อนๆ หลังเลิกงานเป็นประจำ ทำให้ล้มต้องกลับบ้านดึกทุกคืน” ข้อความนี้สอดคล้องกับอบายมุขในข้อใด
ก. ติดการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร
ข. ชอบเที่ยวกลางคืน คบคนไม่เลื่อม
ค. เกียจคร้านการงาน ติดการพนัน
ง. คบคนไม่เลื่อม หลงมัวเมา

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก
และพุทธศาสนสุภาษิต

1. ง	2. ข	3. ง	4. ข	5. ง	6. ข	7. ก	8. ง	9. ค	10. ก

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ (1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๒

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/1 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนอธิบายหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้ให้นักเรียนวิเคราะห์การกระทำที่แสดงว่าเป็นลูกที่ดีตามหลักทศเบ็องหน้าในทศ 6 และปฏิบัติได้ (P)
3. เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการเป็นชาวพุทธที่ดีตามหลักพระพุทธศาสนา (A)

สาระสำคัญ

ชาวพุทธทุกคนพึงปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อพระสงฆ์ และเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

หน้าที่ชาวพุทธ

- บทบาทของพระภิกษุสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- บทบาทของตนเองในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- การเป็นลูกที่ดีตามหลักทศ 6
- การเข้าค่ายคุณธรรม
- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตามหลักทศ 6 ได้อย่างเหมาะสม

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธ

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

2. ครูนำภาพหรือภาพข่าวกิจกรรมต่างๆ ของชาวไทย มาเล่าให้นักเรียนฟัง ตัวอย่างเช่น

- การเวียนเทียนรอบพระอุโบสถ
- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
- การชุมนุมกันฟังปาฐกถา
- การเข้าค่ายศิลปะ
- นักเรียนร่วมมือกันทำกิจกรรมแสดงนิทรรศการวิชาการ

แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ภาพหรือภาพข่าวในข้อ 1 ว่าภาพหรือภาพข่าวใดที่แสดงว่าเป็นหน้าที่ของชาวพุทธ พร้อมอธิบายเหตุผล

ขั้นจัดการเรียนรู้

4. ครูเชื่อมโยงความคิดของนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของชาวพุทธที่ดี

5. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8-9 คน ตามความสนใจ ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม หอสมุดและแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วออกมาจับสลากเลือกหัวข้อในการค้นคว้า

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้จากเรื่องที่ศึกษา โดยให้ครอบคลุมประเด็นที่กำหนดต่อไปนี้

- การเข้าใจบทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- การฝึกบทบาทของตนในการช่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- การเป็นลูกที่ดีตามหลักทศ 6 (ทิศเบื้องหน้า)
- การเข้าค่ายคุณธรรม
- การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ขั้นสรุป

7. ครูให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้ที่ศึกษาจากประสบการณ์ที่ได้เข้าร่วมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ลงในสมุดบันทึกแล้วนำเสนอครูผู้สอน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point ภาพข่าวกิจกรรมต่างๆ ของชาวไทย

แหล่งการเรียนรู้

- 1) หอสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgibin/mcp/.../print_informed
 - www.dmc.tv > บทความธรรมะ Dhamma Articles > Review

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. วิธีเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่ดี คือข้อใด
 - ก. เข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ
 - ข. ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง
 - ค. อธิบายหลักธรรมแก่ผู้ไม่รู้
 - ง. พระภิกษุเป็นผู้บรรยายธรรม
2. การบรรยายธรรมเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนามีแนวทางการบรรยายหลายวิธี ยกเว้นข้อใด
 - ก. บรรยายธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - ข. บรรยายธรรมเปรียบเทียบกับศาสนาอื่น
 - ค. บรรยายธรรมในงานนิทรรศการ
 - ง. บรรยายธรรมในหนังสือต่างๆ
3. ชาวพุทธทุกคนพึงปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีตามหลักทศ 6 ในข้อใด
 - ก. ทิศเบื้องหน้า
 - ข. ทิศเบื้องหลัง
 - ค. ทิศเบื้องล่าง
 - ง. ทิศเบื้องบน
4. การเข้าค่ายคุณธรรม มีผลต่อการปลูกฝังเยาวชนในเรื่องใด
 - ก. อยู่ร่วมกันด้วยความสงบ
 - ข. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีจิตมุ่งมั่นในการทำดี
 - ค. สร้างความรัก ความสามัคคี ความกตัญญู
 - ง. มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
5. ข้อความใดสอดคล้องกับการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
 - ก. การประกาศตนว่าเป็นผู้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนา
 - ข. การประกาศตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - ค. การตั้งจิตมั่นคงในการปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี
 - ง. การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
6. ข้อใดเป็นคำกล่าวปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ
 - ก. อิมินา สกกาเรน พุทธํ ปูเชมิ...
 - ข. นโม ตสฺส ภควโต อรหโต...
 - ค. เอเต มยฺ / เอตา มยฺ ภนเต...
 - ง. ยถา วาริวา...
7. เมื่อเพื่อนของคุณพ่อกำลังมาหาคุณพ่อที่บ้านนักเรียนควรปฏิบัติตนในการต้อนรับอย่างไร
 - ก. กล่าวต้อนรับ
 - ข. เชิญให้เข้าไปในบ้าน
 - ค. ไหว้และเชิญเข้าไปในห้องรับแขก
 - ง. สนทนากับเพื่อนของพ่ออย่างเป็นกันเอง
8. การปฏิบัติตนในการยืนต่อหน้าพระภิกษุข้อใดถูกต้อง
 - ก. ยืนตรง ขาชิด ก้มหน้าเล็กน้อยพองาม
 - ข. ยืนก้มศีรษะ ก้มหน้าเล็กน้อย ตัวตรง
 - ค. ยืนตรง ขาชิด ปลายเท้าห่างกันเล็กน้อย ยืนค้อมเล็กน้อย
 - ง. ยืนท่าส้ารวม มองสบตาพระภิกษุ มือประสานหงายมือ

9. การปฏิบัติตนในการให้ที่นั่งแก่พระสงฆ์
ข้อใดถูกต้อง

- ก. จัดสถานที่ให้พระสงฆ์นั่งกับพื้น
- ข. ถ้านั่งแถวเดียวกับพระสงฆ์ให้นั่งเก้าอี้
ด้านขวา
- ค. เมื่อพระสงฆ์ขึ้นรถประจำทาง สตรีควรให้
ที่นั่งแก่พระสงฆ์
- ง. ถ้าสตรีจำเป็นต้องนั่งแถวเดียวกับ
พระสงฆ์ ให้บุรุษนั่งคัน

10. การแต่งกายไปงานอวมงคลในข้อใดถูกต้อง

- ก. แต่งกายตามสมัยนิยม ทันสมัย
- ข. แต่งสีดำ หรือสีเรียบๆ ไม่ฉูดฉาด
- ค. แต่งกายสีเรียบๆ ใส่เครื่องประดับพองาม
- ง. แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ไม่สวมใส่
เครื่องประดับ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

1. ข	2. ข	3. ก	4. ง	5. ก
6. ค	7. ค	8. ค	9. ง	10. ข

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10-12	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนน 1-9	คะแนน หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุสข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา .

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/1 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์การกระทำที่แสดงว่าเป็นลูกที่ดีตามหลักทศเปื้องหน้าในทิศ 6 และปฏิบัติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการเป็นชาวพุทธที่ดีตามหลักพระพระพุทธศาสนา (A)

สาระสำคัญ

ชาวพุทธทุกคนพึงปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อพระสงฆ์ และเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

หน้าที่ชาวพุทธ

- บทบาทของพระภิกษุสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- บทบาทของตนเองในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- การเป็นลูกที่ดีตามหลักทศ 6
- การเข้าค่ายคุณธรรม
- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักทศ 6 ได้อย่างเหมาะสม

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธ

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปผล

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. Brain Gym โดยให้นักเรียนทำจิบ-แอล เพื่อบริหารสมองในเรื่องการสะกดคำ การเขียน การฟัง การอ่าน และการประสานกันของสมองสองซีก ให้พัฒนาไปพร้อมๆกัน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนฉลาดพร้อมๆกับมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนที่ เก่ง ดี และมีสุข

2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธ
ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มออกมาแนะนำเสนอผลงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย โดยนำเสนอผ่าน Power Point

4. ครูและเพื่อนๆ ให้คำแนะนำและเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมตอบคำถามจากเรื่องหน้าที่ชาวพุทธ

6. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ แล้วครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนนำไปปฏิบัติ และรายงานผลต่อครูผู้สอนตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2

2) Power Point

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgibin/mcp/.../print_informed

- www.dmc.tv > บทความธรรมะ Dhamma Articles > Review

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ประเมินการนำเสนอผลงาน	1. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101

สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เรื่อง มารยาทชาวพุทธ (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุส

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๒

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/2 มีมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักมารยาทชาวพุทธในการต้อนรับอย่างเหมาะสม (P)
3. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ในการยื่น การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของได้อย่างถูกต้อง (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการต้อนรับและการเป็นแขกที่ดีในการใช้ชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

มารยาทของการเป็นศาสนิกชนที่ดีเป็นสิ่งที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรศึกษาและฝึกปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีของชาวพุทธ และเป็นการสร้างความเจริญให้แก่ตนเองและสังคม

สาระการเรียนรู้

มารยาทชาวพุทธ

- การต้อนรับ (ปฏิสันถาร)
- มารยาทของผู้เป็นแขก
- ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตามหลักมารยาทชาวพุทธในการต้อนรับ ปฏิบัติต่อพระภิกษุสงฆ์ในการยื่น การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของได้อย่างถูกต้อง

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับมารยาทชาวพุทธ

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. Brain Gym โดยให้นักเรียนทำจิบ-แอล เพื่อบริหารสมองในเรื่องการสะกดคำ การเขียน การฟัง การอ่าน และการประสานกันของสมองสองซีก ให้พัฒนาไปพร้อมๆกัน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนฉลาดพร้อมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนที่ เก่ง ดี และมีสุข

2. ครูให้นักเรียนผลัดกันเสนอชื่อเพื่อนในห้องเรียนที่มีมารยาทงาม และให้เหตุผลว่า เพราะเหตุใด จึงเสนอบุคคลนั้นๆ

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนดูภาพและวีดิทัศน์เกี่ยวกับมารยาทไทย
4. ครูอธิบายเกี่ยวกับมารยาทของชาวพุทธ โดยใช้ Power Point เป็นสื่อการสอน
5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน ตามความสมัครใจของนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามหัวข้อ

- การต้อนรับแขก
- มารยาทของผู้เป็นแขก
- การปฏิบัติต่อพระภิกษุ
 - การยืน
 - การเดินสวนทาง
 - การให้ที่นั่ง
 - การสนทนา
 - การรับสิ่งของ

โดยเตรียมนำเสนอผ่าน Power Point ในคาบถัดไป

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมารยาทชาวพุทธ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point เรื่อง มารยาทชาวพุทธ
- 3) วีดิทัศน์ “มารยาทชาวพุทธ”

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgi-bin/mcp/.../print_informed
- www.dmc.tv > บทความธรรมะ Dhamma Articles > Review

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง มารยาทชาวพุทธ (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/2 มีมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักมารยาทชาวพุทธในการต้อนรับอย่างเหมาะสม (P)
3. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ในการยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของได้อย่างถูกต้อง (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการต้อนรับและการเป็นแขกที่ดีในการใช้ชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

มารยาทของการเป็นศาสนิกชนที่ดีเป็นสิ่งที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรศึกษาและฝึกปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีของชาวพุทธ และเป็นการสร้างความเจริญให้แก่ตนเองและสังคม

สาระการเรียนรู้

มารยาทชาวพุทธ

- การต้อนรับ (ปฏิสันถาร)
- มารยาทของผู้เป็นแขก
- ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตามหลักมารยาทชาวพุทธในการต้อนรับ ปฏิบัติต่อพระภิกษุสงฆ์ในการยื่น การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของได้อย่างถูกต้อง

4. เจือใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับมารยาทชาวพุทธ

5. เจือใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. จับสลากลำดับกลุ่ม เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มใดจะออกไปนำเสนอผลงานก่อน-หลังตามลำดับ

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ได้จากการจับสลากนำเสนอผลงานไปตามลำดับเนื้อเรื่องจนจบทุกกลุ่ม

3. ครูและเพื่อนๆ ให้คำแนะนำเพิ่มเติม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมตอบคำถามจากเรื่องมารยาทชาวพุทธ

5. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรับรางวัลจากครู โดยเรียงตามลำดับ

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธอย่างถูกต้อง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2

2) Power Point เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgibin/mcp/.../print_informed

- www.dmc.tv > บทความธรรมะ Dhamma Articles > Review

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ประเมินการนำเสนอผลงาน	1. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การแต่งกายในพิธีต่างๆ เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/2 มีมารยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายการแต่งกายตามมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้นักเรียนจำแนกการแต่งกายในโอกาสต่างๆ ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมตามธรรมเนียมปฏิบัติของชาวพุทธ และนำไปปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง(A)

สาระสำคัญ

มรรยาทของการเป็นศาสนิกชนที่ดีเป็นสิ่งที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรศึกษาและฝึกปฏิบัติเพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีของชาวพุทธ การแต่งกายที่เหมาะสมแก่กาลเทศะเป็นการแสดงมารยาทชาวพุทธที่ดี

ระการการเรียนรู้

มารยาทชาวพุทธ

- การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายการแต่งกายตามมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
นักเรียนสามารถแต่งกายได้อย่างถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี
4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการแต่งกายในพิธีต่างๆ

5. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการจำแนกประเภท
 - 2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการสรุปลงความเห็น
 - ทักษะการสร้างความรู้
 - ทักษะการเชื่อมโยง
 - 3) ทักษะการคิดสังเคราะห์
 - 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 1) กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรภาพการแต่งกายลักษณะต่างๆ มาให้นักเรียนพิจารณาว่า เหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่ แล้วกายแต่งกายแบบไหนที่เหมาะสม เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการแต่งกายไปวัด ต้องสุภาพ เรียบร้อย ไม่หยาบกร้านจึงเป็นการแต่งกายที่เหมาะสม
3. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ “งานแต่งงาน ” แล้วครูให้นักเรียนสังเกตการแต่งกายของคนในงานว่ามีลักษณะอย่างไรแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
4. ครูใช้ Power Point อธิบายให้นักเรียนถึงเข้าใจถึงการแต่งกายไปในงานมงคล และงานอวมงคล

5. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมถูกกาลเทศะ ก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

6. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

ขั้นสรุป

7. ครูเฉลยแบบทดสอบ โดยให้นักเรียนสลับกันตรวจ

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการแต่งกายในพิธีต่างๆ เพื่อการแต่งกายให้เหมาะสมถูกกาลเทศะ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2

2) บัตรภาพ

3) วิดีทัศน์ “งานแต่งงาน”

4) PowerPoint เรื่อง การแต่งกายในพิธีต่างๆ

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจแบบทดสอบ	1. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. วิธีเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่ดี คือข้อใด
 - ก. เข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ
 - ข. ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง
 - ค. อธิบายหลักธรรมแก่ผู้ไม่รู้
 - ง. พระภิกษุเป็นผู้บรรยายธรรม
2. การบรรยายธรรมเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีแนวทางการบรรยายหลายวิธี ยกเว้นข้อใด
 - ก. บรรยายธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - ข. บรรยายธรรมเปรียบเทียบกับศาสนาอื่น
 - ค. บรรยายธรรมในงานนิทรรศการ
 - ง. บรรยายธรรมในหนังสือต่างๆ
3. ชาวพุทธทุกคนพึงปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีตามหลักทศ 6 ในข้อใด
 - ก. ทิศเบื้องหน้า
 - ข. ทิศเบื้องหลัง
 - ค. ทิศเบื้องล่าง
 - ง. ทิศเบื้องบน
4. การเข้าค่ายคุณธรรม มีผลต่อการปลูกฝังเยาวชนในเรื่องใด
 - ก. อยู่ร่วมกันด้วยความสงบ
 - ข. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีจิตมุ่งมั่นในการทำดี
 - ค. สร้างความรัก ความสามัคคี ความกตัญญู
 - ง. มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
5. ข้อความใดสอดคล้องกับการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
 - ก. การประกาศตนว่าเป็นผู้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนา
 - ข. การประกาศตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - ค. การตั้งจิตมั่นคงในการปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี
 - ง. การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
6. ข้อใดเป็นคำกล่าวปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะ
 - ก. อมิณา สกกาเรน พุทธํ ปูเชมิ...
 - ข. นโม ตสฺส ภควโต อรหโต...
 - ค. เอเต มยํ / เอตา มยํ ภนเต...
 - ง. ยถา วาริวหา...
7. เมื่อเพื่อนของคุณพ่อกำลังมาหาคุณพ่อที่บ้าน นักเรียนควรปฏิบัติตนในการต้อนรับอย่างไร
 - ก. กล่าวต้อนรับ
 - ข. เชิญให้เข้าไปในบ้าน
 - ค. ไหว้และเชิญเข้าไปในห้องรับแขก
 - ง. สนทนากับเพื่อนของพ่ออย่างเป็นกันเอง
8. การปฏิบัติตนในการยืนต่อหน้าพระภิกษุข้อใดถูกต้อง
 - ก. ยืนตรง ขาชิด ก้มหน้าเล็กน้อยพองาม
 - ข. ยืนก้มศีรษะ ก้มหน้าเล็กน้อย ตัวตรง
 - ค. ยืนตรง ขาชิด ปลายเท้าห่างกันเล็กน้อย ยืนค้อมเล็กน้อย
 - ง. ยืนท่าสรวม มองสบตาพระภิกษุ มือประสานหงายมือ

9. การปฏิบัติตนในการให้ที่นั่งแก่พระสงฆ์
ข้อใดถูกต้อง

- ก. จัดสถานที่ให้พระสงฆ์นั่งกับพื้น
- ข. ถ้านั่งแถวเดียวกับพระสงฆ์ให้นั่งเก้าอี้
ด้านขวา
- ค. เมื่อพระสงฆ์ขึ้นรถประจำทาง สตรีควรให้
ที่นั่งแก่พระสงฆ์
- ง. ถ้าสตรีจำเป็นต้องนั่งแถวเดียวกับ
พระสงฆ์ ให้บุรุษนั่งคัน

10. การแต่งกายไปงานอวมงคลในข้อใดถูกต้อง

- ก. แต่งกายตามสมัยนิยม ทันสมัย
- ข. แต่งสีดำ หรือสีเรียบๆ ไม่ฉูดฉาด
- ค. แต่งกายสีเรียบๆ ใส่เครื่องประดับพองาม
- ง. แต่งเครื่องแบบเต็มยศ ไม่สวมใส่
เครื่องประดับ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

1. ข	2. ข	3. ก	4. ง	5. ก
6. ค	7. ค	8. ค	9. ง	10. ข

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา (1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตน
นับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/10 สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตาม
แนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายของสติปัฏฐานและอานาปานสติได้ถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้นักเรียนระบุวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและฝึกบริหารจัดการตามหลัก
สติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการฝึกสมาธิด้วยวิธีอานาปานสติได้ (A)

สาระสำคัญ

การบริหารจิตและการเจริญปัญญาเป็นวิธีการทำจิตให้สงบ มั่นคง เข้มแข็ง และเกิดความรู้
ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพที่เป็นจริง เราจึงควรหมั่นฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญาอย่าง
สม่ำเสมอด้วยการฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติตามหลักสติปัฏฐานเน้น
อานาปานสติ

สาระการเรียนรู้

การบริหารจิตและเจริญปัญญา

- รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา
- ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ
- นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของสติปัญญาและอานาปานสติได้ถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถฝึกบริหารจัดการตามหลักสติปัญญา เน้นอานาปานสติได้

4. เจือใยความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

5. เจือใยคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปองค์ความรู้

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การฝึกจิตให้เป็นสมาธิมีหลายวิธี แต่มีวิธีหนึ่งที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ตลอดเวลา คือ การกำหนดลมหายใจเข้าออก ซึ่งเรียกว่า “อานาปานสติ” เมื่อจิตเป็นสมาธิแล้วจะเป็นทางก้าวไปสู่ปัญญา คือ จะอ่าน จะฟัง หรือศึกษาเล่าเรียนเรื่องใด จะคิดตรองสิ่งใด จะกระทำสิ่งใดก็จะเกิดความรู้ความเข้าใจและความชำนาญได้ไม่ยาก

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูใช้ Power Point ในการอธิบายถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา
4. ให้นักเรียนคู่วิทัศน์ในการฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ
5. นักเรียนทุกคนฝึกทำสมาธิตามแบบอย่างการฝึกสมาธิที่ได้ดู
6. นักเรียนเล่าถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำสมาธิ โดยครูเป็นผู้ช่วยแนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค
7. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำสมาธิในเวลารว่างหรือก่อนนอนเป็นประจำ แล้วรายงานผลการปฏิบัติต่อครูในคาบต่อไป

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการบริหารจัดการและเจริญปัญญา วิเคราะห์คุณค่าของการทำสมาธิและแนวทางการปฏิบัติตนในการทำสมาธิอย่างถูกต้อง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) PowerPoint การบริหารจัดการและเจริญปัญญา
- 3) วิทัศน์ “การฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ ”

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.watsai.net/patibatdhama_arnapa.php
 - www.vimokkhadhamma.com/sati_development/sati

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจแบบทดสอบ	1. แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหาร จิตและการเจริญปัญญา	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. โคมมีสมาธิในการสานตะกร้าจึงทำให้
ลวดลายของตะกร้าทุกใบมีความสวยงาม
ข้อความดังกล่าวแสดงถึงประโยชน์ในการ
บริหารจัดการในข้อใด
ก. รู้จักตัดสินใจอย่างถูกต้อง
ข. มีความรอบไวในการทำงาน
ค. มีความพากเพียรในการทำงาน
ง. การทำงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
2. คุณยายทำสมาธิอย่างสม่ำเสมอ คุณยายจึง
เป็นคนอารมณ์ดีและยังสามารถเดินทางไปใน
ที่ต่างๆ ได้อย่างกระฉับกระเฉง ข้อความ
ดังกล่าวแสดงถึงประโยชน์ของสมาธิในข้อใด
ก. ทำให้หน้าตาอึมครึม
ข. เดินทางโดยไม่เหนื่อย
ค. ว่องไวกระฉับกระเฉง
ง. สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
3. การบริหารจัดการ มีจุดมุ่งหมายสำคัญในข้อใด
ก. ตัดกิเลส
ข. ตรวจสอบจิต
ค. จิตใจสงบไม่ลืมตัว
ง. เป็นพื้นฐานนำไปสู่การทำสมาธิ
4. “คุณยายพาฉันไปทำบุญและฟังเทศน์ที่วัด
เป็นประจำ” ข้อความนี้จะส่งผลในข้อใด
ก. คุณยายมีเพื่อนไปวัด
ข. ฉันมีความเพียรพยายาม
ค. ฉันมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ง. คุณยายวางแผนการดำเนินชีวิตให้ดี
5. บุคคลในภาพนี้ มีหลักการ
และจุดมุ่งหมายอย่างไร
ก. มีจุดมุ่งหมายเข้าสู่เส้นชัยเป็นคนแรก
หลักการคือ การวิ่งให้เร็วที่สุด
ข. มีจุดมุ่งหมายในการแข่งกีฬา หลักการคือ
ต้องชนะ
ค. มีจุดมุ่งหมายคือรางวัล หลักการคือต้องมี
รางวัล
ง. มีจุดมุ่งหมายของความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
6. “รุ่นพี่ที่เรียนจบสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ได้มา
เล่าประสบการณ์ให้รุ่นน้องฟัง” ข้อความนี้จะ
ส่งผลในข้อใด
ก. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างรุ่นพี่รุ่น
น้อง
ข. รุ่นน้องคิดจะพยายามตั้งใจเรียน
ค. รุ่นน้องคิดถึงบุญคุณของรุ่นพี่
ง. รุ่นน้องรักรุ่นพี่
7. จากภาพ จะมีผลต่อ
ความรู้สึก ของนักเรียน
อย่างไร
ก. เป็นหน้าที่ของผู้ให้
ข. เป็นเรื่องปกติของสังคมปัจจุบัน
ค. ชื่นชมผู้ที่มอบของและคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี
ง. ผู้มอบต้องการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่
ตัวเอง
8. ถ้านักเรียนต้องการเป็นเกษตรกรที่ดีใน
อนาคต นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
ก. ชักถามชาวนาชาวสวนเกี่ยวกับการ
ประกอบอาชีพ
ข. ตั้งใจเรียนวิชาการงานอาชีพและ
เทคโนโลยี
ค. เลือกเรียนวิชาคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์
ง. ปรึกษาคุณครูที่ปรึกษาและคุณครูแนะ
แนว
9. หลักการสำคัญของผู้ที่ขับรถโดยสารประจำ
ทาง คือข้อใด
ก. ตั้งใจขับรถด้วยความระมัดระวังไม่

ประมาณ

ข. ขั้บรคัันใหม่เพื่อความปลอดภัยของ
ผู้โดยสาร

ค. พุดจาสุภาพเรีบบร้อยกับผู้โดยสารทุกคน

ง. เก็บเงินผู้โดยสารให้ได้มาก

10. หลักการสำคัญของการบริหารจัดการ คือข้อใด

ก. นั่งท่าขัดสมาธิ

ข. ฝึกให้มีสติอยู่กับตัวทุกขณะ

ค. ทำตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

ง. จุดรูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

1. ง	2. ง	3. ค	4. ค	5. ก	6. ข	7. ค	8. ข	9. ก	10. ข

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เรื่อง การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางรัชฎาพร สุ่มสุข

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม. 2/10 สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายของสติปัฏฐานและอานาปานสติได้ถูกต้อง (K)
2. เพื่อให้นักเรียนระบุวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและฝึกบริหารจัดการตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการฝึกสมาธิด้วยวิธีอานาปานสติได้ (A)

สาระสำคัญ

การบริหารจิตและการเจริญปัญญาเป็นวิธีการทำจิตให้สงบ มั่นคง เข้มแข็ง และเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพที่เป็นจริง เราจึงควรหมั่นฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญาอย่างสม่ำเสมอด้วยการฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ

สาระการเรียนรู้

การบริหารจิตและเจริญปัญญา

- รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา
- ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ
- นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของสติปัฏฐานและอานาปานสติได้ถูกต้อง และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถฝึกบริหารจัดการตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติได้

4. เจื้อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

5. เจื้อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปผล

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนนั่งสมาธิ เป็นเวลา 5 นาที เพื่อเตรียมพร้อมก่อนที่จะเรียน

2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างประโยชน์ของการบริหารจัดการหรือการนั่งสมาธิ

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูอธิบายความแตกต่างของการนั่งสมาธิใน 2 ลักษณะ คือ ทำนั่งขัดสมาธิราบ และทำนั่งขัดสมาธิเพชร แล้วตั้งคำถามว่า การนั่งขัดสมาธิทั้ง 2 ลักษณะ มีความหมายและมีเหตุผลในการนั่งลักษณะนั้นอย่างไรบ้าง

4. ครูให้นักเรียนศึกษาวิธีการกำหนดลมหายใจ ว่ามีวิธีการกำหนดจิตตามหลักอานาปานสติอย่างไร

5. ครูให้นักเรียนฝึกนั่งสมาธิ และกำหนดจิตตามหลักอานาปานสติ ใช้เวลา 10 นาที

6. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบว่า

- เมื่อนักเรียนนั่งสมาธิอย่างถูกต้องแล้ว นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง

7. ครูให้นักเรียนบันทึกประโยชน์ของการนั่งสมาธิที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการบริหารจิตและเจริญปัญญา วิเคราะห์คุณค่าของการทำสมาธิและแนวทางการปฏิบัติตนในการทำสมาธิอย่างถูกต้อง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) PowerPoint การบริหารจิตและเจริญปัญญา
- 3) วิดีทัศน์ “การฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ ”

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.watsai.net/patibatdhama_arnapa.php

- www.vimokkhadhamma.com/sati_development/sati

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณมา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เรื่อง การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางรัชฎาพร สุ่มสุข

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.2/9 เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายวิธีการคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลของการคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนนำวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระสำคัญ

โยนิโสมนสิการ การใช้ความคิดที่ถูกวิธี การกระทำในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา สืบค้นถึงต้นเค้า สืบหาเหตุผลจนตลอดสาย แยกแยะออกพิเคราะห์เหตุด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบและโดยอุบายวิธีคิดให้เห็นสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะ และตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย

สาระการเรียนรู้

การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

- วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
- วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการคิดแบบอุปนัยปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำวิธีคิดแบบอุปนัยปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำข่าวหรือภาพของบุคคลที่แสดงว่า มีการกระทำสิ่งที่ดีมาให้นักเรียนดู เช่น

- การปลูกป่า
- การออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชน
- หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ชุมชนพัฒนาตัวอย่าง

2. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าวหรือเหตุการณ์ในข้อ 1 แล้วตอบคำถาม ดังนี้

- บุคคลหรือกลุ่มบุคคลตัวอย่าง คือใคร
- การกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าว เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องใด
- การกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้น มีเป้าหมายสำคัญในเรื่องใด

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตัวอย่างในข้อ 1 นั้น แสดงว่า พวกเขารู้จักใช้วิถีคิดตามแนวพุทธธรรม ซึ่งเป็นการคิดที่ถูกวิธี

ขั้นจัดการเรียนรู้

4. ครูใช้ Power Point ในการอธิบายความรู้เรื่องโยนิโสมนสิการ ตามหัวข้อ

- วิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรม
- วิธีคิดแบบบรรลธรรมสัมพันธ

5. ให้นักเรียนหาข่าว แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีโยนิโสมนสิการแบบวิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบบรรลธรรมสัมพันธ

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) PowerPoint ภาพ
- 3) PowerPoint เรื่อง โยนิโสมนสิการ

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.popterms.mahidol.ac.th/newsletter/showarticle.php
 - www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจสอบทดสอบ	1. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหาร จิตและการเจริญปัญญา	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานนท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนน 10-12	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนน 1-9	คะแนน หมายถึง	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุสข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา :

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.2/9 เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายวิธีการคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลของการคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนนำวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระสำคัญ

โยนิโสมนสิการ การใช้ความคิดที่ถูกวิธี การกระทำในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา สืบค้นถึงต้นเค้า สืบหาเหตุผลจนตลอดสาย แยกแยะออกพิเคราะห์หัดด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบและโดยอุบายวิธีคิดให้เห็นสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะ และตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย

สาระการเรียนรู้

การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

- วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม
- วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการคิดแบบอุปนัยปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำวิธีคิดแบบอุปนัยปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. เสื้อนไขความรู้อ

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

5. เสื้อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนนั่งสมาธิ เป็นเวลา 5 นาที เพื่อเตรียมพร้อมก่อนที่จะเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. นักเรียนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน แล้วให้ แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ เรื่อง วิธีคิดแบบอุปมาอุปไมยปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์ จากหนังสือเรียน หนังสือ ค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ โดยนำความรู้ที่ได้ไปจัดทำเป็นแผนผังความคิด

3. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ในหัวข้อเรื่องที่ได้ศึกษามา

4. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การที่ทางโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมยกย่องคนทำความดีทุกเช้าในบริเวณหน้าเสาธง ขาดนั้น เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนใช้วิธีคิดแบบใด และผลที่คาดว่าจะได้รับ คืออะไร

- นักเรียนสามารถนำวิธีคิดแบบบรรณธรรม-สัมพันธ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

บ้าง

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบ โยนิโสมนสิการ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) แผนผังความคิด

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- www.popterms.mahidol.ac.th/newsletter/showarticle.php

- www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากผลงานนักเรียน	1. แบบประเมินผลงานนักเรียน	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....

.....

.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....

.....

.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

(นางวรรณ ประชานันท์)

ผู้ตรวจสอบ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เรื่อง การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ (3)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุส

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา :

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.2/9 เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายวิธีการคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลของการคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนนำวิธีคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

สาระสำคัญ

โยนิโสมนสิการ การใช้ความคิดที่ถูกต้องวิธี การกระทำในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา สืบค้นถึงต้นเค้า สืบหาเหตุผลจนตลอดสาย แยกแยะออกพิเคราะห์หัดด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบและโดยอุปายวิธีคิดให้เห็นสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะ และตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย

สาระการเรียนรู้

การเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

- วิธีคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรม
- วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการคิดแบบอุปนัยปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำวิธีคิดแบบอุปนัยปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. เจือ้นไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเจริญปัญญาโดยการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

5. เจือ้นไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. Brain Gym โดยให้นักเรียนทำจิบ-แอล เพื่อบริหารสมองในเรื่องการสะกดคำ การเขียน การฟัง การอ่าน และการประสานกันของสมองสองซีก ให้พัฒนาไปพร้อมๆกัน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนฉลาดพร้อมกับมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนที่ เก่ง ดี และมีสุข
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

ขั้นจัดการเรียนรู้

3. สุ่มนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าเรื่องข่าวและวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ
4. ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ใช้ในการดำเนินชีวิตไปปฏิบัติจริง
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

ขั้นสรุป

6. ครูเฉลยแบบทดสอบ โดยให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประสบการณ์ที่ได้รับจากการนำวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้า คุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) PowerPoint ภาพ
- 3) PowerPoint เรื่อง โยนิโสมนสิการ

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.popterms.mahidol.ac.th/newsletter/showarticle.php
 - www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจแบบทดสอบ	1. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหาร จิตและการเจริญปัญญา	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	2. แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. โทมมีสมาธิในการสานตะกร้าจึงทำให้
 - ก. ลวดลายของตะกร้าทุกใบมีความสวยงาม
 - ข. ข้อความดังกล่าวแสดงถึงประโยชน์ในการบริหารจัดการในข้อใด
 - ค. รู้จักตัดสินใจอย่างถูกต้อง
 - ง. มีความว่องไวในการทำงาน
 - จ. มีความพากเพียรในการทำงาน
 - ฉ. การทำงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
2. คุณยายทำสมาธิอย่างสม่ำเสมอ คุณยายจึงเป็นคนอารมณ์ดีและยังสามารถเดินทางไปในที่ต่างๆ ได้อย่างกระฉับกระเฉง ข้อความดังกล่าวแสดงถึงประโยชน์ของสมาธิในข้อใด
 - ก. ทำให้หน้าตาอึดแน่น
 - ข. เดินทางโดยไม่เหนื่อย
 - ค. ว่องไวกระฉับกระเฉง
 - ง. สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
3. การบริหารจัดการ มีจุดมุ่งหมายสำคัญในข้อใด
 - ก. ตัดกิเลส
 - ข. ตรวจสอบจิต
 - ค. จิตใจสงบไม่สั่นไหว
 - ง. เป็นพื้นฐานนำไปสู่การทำสมาธิ
4. “คุณยายพาฉันไปทำบุญและฟังเทศน์ที่วัดเป็นประจำ” ข้อความนี้จะส่งผลในข้อใด
 - ก. คุณยายมีเพื่อนไปวัด
 - ข. ฉันมีความเพียรพยายาม
 - ค. ฉันมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา
 - ง. คุณยายวางแผนการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้น
5. บุคคลในภาพนี้ มีหลักการและจุดมุ่งหมายอย่างไร
 - ก. มีจุดมุ่งหมายเข้าสู่เส้นชัยเป็นคนแรก
 - ข. หลักการคือ การวิ่งให้เร็วที่สุด
 - ค. มีจุดมุ่งหมายในการแข่งกีฬา หลักการคือ
 - ง. ต้องชนะ
 - ค. มีจุดมุ่งหมายคือรางวัล หลักการคือต้องมีรางวัล
 - ง. มีจุดมุ่งหมายของความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
6. “รุ่นพี่ที่เรียนจบสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ได้มาเล่าประสบการณ์ให้รุ่นน้องฟัง” ข้อความนี้จะส่งผลในข้อใด
 - ก. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง
 - ข. รุ่นน้องคิดจะพยายามตั้งใจเรียน
 - ค. รุ่นน้องคิดถึงบุญคุณของรุ่นพี่
 - ง. รุ่นน้องรักรุ่นพี่
7. จากภาพ จะมีผลต่อความรู้สึก ของนักเรียนอย่างไร
 - ก. เป็นหน้าที่ของผู้ให้
 - ข. เป็นเรื่องปกติของสังคมปัจจุบัน
 - ค. ชื่นชมผู้ที่มอบของและคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี
 - ง. ผู้มอบต้องการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ตัวเอง
8. ถ้านักเรียนต้องการเป็นเกษตรกรที่ดีในอนาคต นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ชักถามชาวบ้านชาวสวนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
 - ข. ตั้งใจเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
 - ค. เลือกเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
 - ง. ปรึกษาคุณครูที่ปรึกษาและคุณครูแนะแนว
9. หลักการสำคัญของผู้ที่ขับรถโดยสารประจำทาง คือข้อใด
 - ก. ตั้งใจขับรถด้วยความระมัดระวังไม่

ประมาท

ข. ขั้บรคั้นใหม่เพื่อความปลอดภัยของ
ผู้โดยสาร

ค. พุดจาสุภาพเรียบร้อยกับผู้โดยสารทุกคน

ง. เก็บเงินผู้โดยสารให้ได้มาก

10. หลักการสำคัญของการบริหารจัดการ คือข้อใด

ก. นั้งทำขัดสมาธิ

ข. ฝึกให้มีสติอยู่กับตัวทุกขณะ

ค. ทำตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

ง. จุดรูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา

1. ง 2. ง 3. ค 4. ค 5. ก 6. ข 7. ค 8. ข 9. ก 10. ข

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/4 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายระเบียบและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนระบุการปฏิบัติตนและวิเคราะห์ผลที่ได้จากระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการนำระเบียบการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปใช้ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คือ วันที่มีเหตุการณ์สำคัญทางพระพุทธศาสนาเกิดขึ้น เช่น วันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน และมีหลักธรรมที่สำคัญเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย คือ หลักอริยสัจ 4 เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักธรรมคำสอนที่เป็นประโยชน์ต่อศาสนิกชนทุกคนในการนำไปปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต

สาระการเรียนรู้

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายระเบียบและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำระเบียบการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปใช้ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันได้

4. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

5. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี

2. ครูนำภาพเหตุการณ์ในพุทธประวัติที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนามาให้ นักเรียนดู แล้วบอกว่าภาพนั้น ตรงกับวันสำคัญใด

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูอธิบาย เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้ Power Point เป็นสื่อการสอน เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ และเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

4. ครูนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ตามความสมัครใจ แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้ เรื่อง วันสำคัญและเทศกาลสำคัญของศาสนาพุทธ โดยแบ่งหัวข้อกลุ่มออกเป็น 7 หัวข้อ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันมาฆบูชา
- กลุ่มที่ 2 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันวิสาขบูชา
- กลุ่มที่ 3 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันอัฐมีบูชา
- กลุ่มที่ 4 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันอาสาฬหบูชา
- กลุ่มที่ 5 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันธรรมสวนะ
- กลุ่มที่ 6 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันเข้าพรรษา
- กลุ่มที่ 7 ทำแผนผังความคิดเรื่อง วันออกพรรษา

โดยให้นักเรียนออกแบบชิ้นงาน พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power Point ภาพเหตุการณ์ในพุทธประวัติ
- 3) Power Point เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.dhammathai.org/day/buddhismday.php
 - www.trueplookpanya.com
 - www.mediacyber.mcu.ac.th/data/caipyo/m1/unit6/no3.php

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจสอบทดสอบ	1. แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

10.3 แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. วันจาตุรงคสันนิบาต หมายถึงวันใด ก. วันมาฆบูชา ข. วันวิสาขบูชา ค. วันอาสาฬหบูชา ง. วันเข้าพรรษา 2. หลักธรรมสำคัญในวันมาฆบูชา คืออะไร ก. อริยสัจ 4 ข. กุศลกรรมบถ ค. ความไม่ประมาท ง. โอวาทปาฏิโมกข์ 3. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาในวันใด ก. วันมาฆบูชา ข. วันวิสาขบูชา ค. วันเข้าพรรษา ง. วันอาสาฬหบูชา 4. พระภิกษุทุกรูปต้องทำการปวารณาในวันใด ก. วันเข้าพรรษา ข. วันออกพรรษา ค. วันมาฆบูชา ง. วันอัฐมีบูชา 5. พิธีกรรมในข้อใด ที่ปฏิบัติในทุกวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก. ทำบุญ เวียนเทียน ข. เวียนเทียน ปวารณาตน ค. ทำบุญตักบาตร ฟังธรรม ง. ถวายเทียน ถวายผ้าอาบน้ำฝน	6. องค์การสหประชาชาติได้กำหนดวันใด เป็นวันสำคัญสากลในกรอบองค์การสหประชาชาติ ก. วันมาฆบูชา ค. วันอัฐมีบูชา ข. วันวิสาขบูชา ง. วันเข้าพรรษา 7. หลักธรรมสำคัญที่สอดคล้องกับวันอัฐมีบูชา คืออะไร ก. อกุศลกรรมบถ ค. อิทธิบาท ข. อัปมาทะ ง. นิโรธ 8. หลักธรรมที่เกี่ยวข้องในวันวิสาขบูชา คืออะไร ก. บุญพนิมิตของมัชฌิมา ข. สามิสสุข นิรามิสสุข ค. อัปมาทะ ง. อริยสัจ 4 9. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมใด ในวันอาสาฬหบูชา ก. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ข. โยนิโสมนสิการ ค. สติปัฏฐาน 4 ง. มงคล 38 10. การตักบาตรเทโวโรหณะ นิยมทำกันในวันใด ก. วันพระ ข. วันเข้าพรรษา ค. วันออกพรรษา ง. วันธรรมสวนะ
--	---

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

1. ก	2. ง	3. ง	4. ข	5. ค
6. ข	7. ข	8. ง	9. ก	10.ค

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

```
*****
*****
*****
*****
```

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/4 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายระเบียบและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนระบุการปฏิบัติตนและวิเคราะห์ผลที่ได้จากระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการนำระเบียบการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปใช้ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คือ วันที่มีเหตุการณ์สำคัญทางพระพุทธศาสนาเกิดขึ้น เช่น วันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน และมีหลักธรรมที่สำคัญเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย คือ หลักอริยสัจ 4 เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักธรรมคำสอนที่เป็นประโยชน์ต่อศาสนิกชนทุกคนในการนำไปปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต

สาระการเรียนรู้

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายระเบียบและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถนำระเบียบการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปใช้ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันได้

4. เจื่อนใจความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

5. เจื่อนใจคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนจับสลากลำดับกลุ่ม เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มใดจะออกไปนำเสนอผลงานก่อน-หลัง ตามลำดับ

ชั้นจัดการเรียนรู้

2. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานเกี่ยวกับวันสำคัญและเทศกาลสำคัญของศาสนา หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
4. นักเรียนแต่ละคนนำข้อมูลจากการวางแผนการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติจริง และบันทึกผลการปฏิบัติ เพื่อนำส่งครูผู้สอน

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำหลักธรรมเหล่านั้นไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) ใบงานเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.dhammathai.org/day/buddhismday.php
 - www.trueplookpanya.com
 - www.mediacyber.mcui.ac.th/data/caipyo/m1/unit6/no3.php

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ประเมินการนำเสนอผลงาน	1. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. วัดจากการทำแบบฝึกหัดโดยยึดจากเนื้อหาที่ถูกต้องจากใบงาน	2. ใบงานเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	2. วัดจากความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาจากการศึกษาจากหนังสือเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุ่มสุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

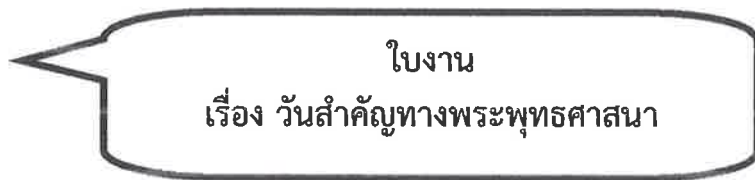
ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คำชี้แจงให้นักเรียนอธิบายวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชื่อวันสำคัญ	ตรงกับวัน	ความสำคัญ	หลักธรรมสำคัญ	การปฏิบัติตน
1. วัน มาฆบูชา				
2. วันวิสาข บูชา				
3. วันอัฐมี บูชา				

ชื่อวันสำคัญ	ตรงกับวัน	ความสำคัญ	หลักฐานสำคัญ	การปฏิบัติตน
4. วัน อาสาฬหบูชา				
5. วันธรรม สวนะ				
6. วัน เข้าพรรษา				
7. วัน ออกพรรษา				
8. วันเทโว โรหณะ				

เฉลยใบงาน
เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชื่อวันสำคัญ	ตรงกับวัน	ความสำคัญ	หลักธรรมสำคัญ	การปฏิบัติตน
1. วันมาฆบูชา	วันเพ็ญเดือน 3	เป็นวันจาตุรงคสันนิบาต 1. พระอรหันต์ 1,250 องค์ มาประชุมพร้อมกัน 2. พระอรหันต์ล้วนได้รับเอหิภิกขุอุปสัมปทา 3. พระอรหันต์มาประชุมพร้อมเพรียงกันโดยไม่ได้นัดหมาย 4. พระพุทธองค์ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์	โอวาทปาฏิโมกข์ คือ ไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำความดี การทำจิตใจให้สะอาด บริสุทธิ์	1. ทำบุญตักบาตรที่วัด 2. ฟังพระธรรมเทศนา 3. บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ 4. เวียนเทียนรอบพระอุโบสถหรือสถูปเจดีย์ 5. ฝึกจิตให้สงบ
2. วันวิสาขบูชา	วันเพ็ญเดือน 6	1. เป็นวันคล้ายวันประสูติ ณ สวนลุมพินีวัน 2. วันตรัสรู้ ณ ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลา-เสนานิคม 3. วันเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ ดงไม้สาละ กรุงกุสินารา แคว้นมัลละ	หลักอริยสัจ 4	1. ทำบุญตักบาตรที่วัด 2. ฟังเทศน์ 3. สันทนาธรรม 4. เวียนเทียน 5. รักษาศีล 5 ศีล 8 หรืออุโบสถศีล

3. วัน อัฐมี บูชา	วันแรม 8 ค่ำ เดือน 6	เป็นวันคล้ายวันถวาย พระเพลิง พระพุทธสรีระ	อัปมาทะ (ความไม่ประมาท)	1. ทำบุญ 2. รำลึกถึง พระพุทธเจ้า ผู้เพียบพร้อม ทุกอย่างยังเสด็จ ดับขันธปรินิพพาน 3. ฝึกจิตให้สงบ
-------------------------	-------------------------	---	----------------------------	--

ชื่อวัน สำคัญ	ตรงกับวัน	ความสำคัญ	หลักธรรม สำคัญ	การปฏิบัติตน
4. วัน อาสาฬห บูชา	วันเพ็ญ เดือน 8	1. วันแรกที่พระพุทธเจ้า ประกาศพระพุทธศาสนา 2. เป็นวันแรกที่พระพุทธ เจ้าแสดงปฐมเทศนา 3. เป็นวันแรกที่มีพระสงฆ์ เกิดขึ้นในโลก 4. เป็นวันแรกที่มีพระ รัตนตรัยครบองค์ 3	อัมมจักก กัปวัตตนสูตร	1. ทำบุญตักบาตร 2. ฟังพระธรรม 3. บำเพ็ญสาธารณ- ประโยชน์ต่างๆ 4. เวียนเทียน 5. ทำวัตรเช้า 6. ฟังธรรม สนทนาธรรม
5. วันธรรม สวนะ	วันขึ้นและ แรม 8 ค่ำ วันขึ้นและ แรม 15 ค่ำ	เป็นวันสำหรับฟังธรรม เป็นวัน ถือศีล ปฏิบัติธรรมของอุบาสก อุบาสิกา พระสงฆ์แสดงธรรม	กาเลน ธมฺมสฺสวนํ การฟังธรรม ตามกาล	อุบาสก อุบาสิกา ทำบุญถือศีล และ ปฏิบัติธรรม
6. วัน เข้าพรรษา	วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8	เป็นวันที่พระภิกษุสงฆ์อยู่ ประจำที่วัดใด (อาวาส) วัดหนึ่ง ตลอด 3 เดือน ในฤดูฝนเรียกกัน ว่า จำพรรษา พระสงฆ์ได้ ศึกษา เล่าเรียนพระธรรมวินัย การ บำเพ็ญภาวนา และเปิด โอกาส ให้อุบาสก อุบาสิกาได้ฟังธรรม สนทนาธรรมกับพระสงฆ์	อธิษฐานธรรม - ปัญญา - สัจจะ - จาคะ - อุปสมะ	1. สงฆ์ ทำพิธีอธิษฐาน เข้าพรรษาและพระภิกษุสงฆ์ ขอขมาต่อพระผู้ใหญ่ 2. อุบาสก อุบาสิกา ทำบุญตัก บาตร แห่เทียนพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝน 3. ชายที่มีอายุครบจะบวช เรียนในพระพุทธศาสนา และ อยู่จำพรรษา
7. วันออก พรรษา	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	1. เป็นวันที่พระภิกษุทุกรูป ต้องทำการปวารณา หลังจากออกพรรษาแล้ว 2. เป็นวันสิ้นสุดการจำพรรษา ของพระสงฆ์	อริยวงศ์ 4	1. ทำบุญตักบาตร 2. การฟังธรรม
8. วันเทโว โรหณะ	วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11	เป็นการรำลึกถึงพระพุทธเจ้า ที่เสด็จลงมาจากเทวโลก หลังจากเสด็จไปจำพรรษา โปรดพุทธมารดา ในสวรรค์ ชั้นดาวดึงส์	ปวารณาการ ว่ากล่าว ตักเตือน ความ เป็นผู้ ว่าง่าย	1. การตักบาตรเทโว 2. ฟังพระธรรม เทศนา 3. รักษาศีล 5 ศีล 8 4. บำเพ็ญสาธารณ- ประโยชน์ต่างๆ

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุสข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๖

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/4 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนจำแนกหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และนำมาใช้ปฏิบัติตนได้ (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของหลักธรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน (A)

สาระสำคัญ

วันมาฆบูชา วิสาขบูชา อัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันธรรมสวนะเป็นวันที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่ชาวพุทธควรน้อมนำมาปฏิบัติเพื่อสร้างความสุขสงบในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- หลักธรรมสำคัญ วันมาฆบูชา วิสาขบูชา อัฐมีบูชา อาสาฬหบูชา และวันธรรมสวนะ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ
นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. ความมีเหตุผล
นักเรียนสามารถอธิบายหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
นักเรียนสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันได้

4. เจือปนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

5. เจือปนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการจำแนกประเภท
 - 2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะการให้เหตุผล
 - ทักษะการสรุปผล
 - ทักษะการสร้างความเห็น
 - ทักษะการสร้างความรู้
 - ทักษะการเชื่อมโยง
 - 3) ทักษะการคิดสังเคราะห์
 - 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - 1) กระบวนการปฏิบัติ
 - 2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ
3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน
4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยใช้

คำถาม

- นักเรียนมีความประทับใจในการร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในเรื่องใดบ้าง

- ถ้านักเรียนไปร่วมพิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูอธิบายโดยใช้ Power point โดยอธิบายเรื่องหลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้ นักเรียน ได้มีความรู้ และเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

- หลักโอวาทปาฏิโมกข์
- หลักอริยสัจ 4
- อัมมจักกัปปวัตตนสูตร

4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

5. นักเรียนวางแผนการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสำคัญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในโอกาสอันสมควร โดยให้บันทึกผลการปฏิบัติตนลงสมุดแล้วนำเสนอครูผู้สอน

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักธรรมสำคัญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) Power point เรื่อง หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.dhammathai.org/day/buddhismday.php
 - www.trueplookpanya.com
 - www.mediacyber.mcu.ac.th/data/caipyo/m1/unit6/no3.php

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ศาสนพิธี (1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุ่มสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/4 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าและปฏิบัติตนในพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนแต่ละศาสนพิธี (A)

สาระสำคัญ

ศาสนพิธีคือพิธีกรรม หรือระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ที่ตั้งมาที่พึงปฏิบัติในทางศาสนา การเรียนรู้ถึงคุณค่า และการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามศาสนพิธีที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนที่พึงปฏิบัติ เพื่อเป็นการสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้เจริญงอกงามอยู่ในสังคมสืบไป

สาระการเรียนรู้

ศาสนพิธี

- 1) การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
 - การทำบุญตักบาตร
 - การถวายภัตตาหาร สิ่งของที่ควรถวาย และสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ
 - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน
 - การถวายผ้าอาบน้ำฝน
 - การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน
 - การกรวดน้ำ
 - การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า
- 2) ศาสนพิธี พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับศาสนพิธี

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปผล

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่าความประทับใจที่เคยพบในการเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันอธิบายเหตุผลว่า เพราะเหตุใด จึงมีความประทับใจในกิจกรรมต่างๆ หรือพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

ชั้นจัดการเรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนดูภาพหรือวิดีโอเกี่ยวกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปถึงขั้นตอนในพิธีกรรมต่างๆ ทางพระพุทธศาสนาว่ามีจุดเด่นที่สำคัญในประเด็นใดบ้าง
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่ม แล้วร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ศาสนพิธีจากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามหัวข้อ ดังนี้

- การทำบุญตักบาตร
- การถวายภัตตาหาร
- การถวายสังฆทาน
- การถวายผ้าอาบน้ำฝน
- การจัดและถวายเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน
- การกรวดน้ำ
- การทอดกฐิน
- การทอดผ้าป่า

5. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ตนได้ศึกษาหรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสรุป

6. ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษ A4 พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 2) วิดีทัศน์ “พิธีกรรมทางศาสนา”
- 3) PowerPoint ภาพพิธีกรรมทางศาสนา

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.dhammathai.org/practice/main.php
 - www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn/.../Unit9_2.html

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. วัดจากผลงานนักเรียน	1. แบบประเมินผลงานนักเรียน	1. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ครูผู้สอนและบันทึก

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณา ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัส ส 22101
สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง ศาสนพิธี (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางรัชฎาพร สุธุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา ๒๕๖๒

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม. 2/4 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าและปฏิบัติตนในพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง (P)
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนแต่ละศาสนพิธี (A)

สาระสำคัญ

ศาสนพิธีคือพิธีกรรม หรือระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ที่ตั้งมาที่พึงปฏิบัติในทางศาสนา การเรียนรู้ถึงคุณค่า และการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องตามศาสนพิธีที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนที่พึงปฏิบัติ เพื่อเป็นการสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้เจริญงอกงามอยู่ในสังคมสืบไป

สาระการเรียนรู้

ศาสนพิธี

- 1) การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
 - การทำบุญตักบาตร
 - การถวายภัตตาหาร สิ่งของที่ควรถวาย และสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ
 - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน
 - การถวายผ้าอาบน้ำฝน
 - การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน
 - การกรวดน้ำ
 - การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า
- 2) ศาสนพิธี พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ

การบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้จักใช้และจัดการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล

นักเรียนสามารถอธิบายพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ และกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในพิธีกรรมต่างๆ ของพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง

4. เงื่อนไขความรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับศาสนพิธี

5. เงื่อนไขคุณธรรม

นักเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด (ความรับผิดชอบ) มีความเพียรพยายามและกระตือรือร้นในการเรียน (ความขยัน ความอดทน) ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า ประหยัด (ความประหยัด) ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมของส่วนรวม (ความช่วยเหลือแบ่งปัน)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

2. ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการจำแนกประเภท

2) ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

- ทักษะการให้เหตุผล

- ทักษะการสรุปลงความเห็น

- ทักษะการสร้างความรู้

- ทักษะการเชื่อมโยง

3) ทักษะการคิดสังเคราะห์

4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) กระบวนการปฏิบัติ

2) กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ : นักเรียนมีจิตสำนึกรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. มีวินัย : นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระเบียบ

3. ใฝ่เรียนรู้ : นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียน

4. มุ่งมั่นในการทำงาน : นักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับศาสนพิธีที่ตนเองสนใจ จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

2. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มซักซ้อมการดำเนินพิธีกรรมในศาสนพิธีให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ข้อบกพร่องและพัฒนาให้สมบูรณ์
4. นักเรียนผลัดกันแสดงความคิดเห็นหรือข้อคิดที่ได้จากการสาธิตพิธีกรรม และแนวทางการปฏิบัติหรือการเข้าร่วมพิธีกรรม
5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี

ขั้นสรุป

6. ครูเฉลยแบบทดสอบ โดยให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปศาสนพิธีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำความรู้เหล่านั้นไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.2
- 3) PowerPoint ศาสนพิธี

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - www.dhammathai.org/practice/main.php
 - www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn/.../Unit9_2.html

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจแบบทดสอบ	1. แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	1. ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	2. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3. ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เรียน (เต็ม)..... คน เข้าเรียน..... คน ขาดเรียน..... คน
เลขที่ขาดเรียน.....

10.1 ผลการจัดการเรียนการสอน

1) การประเมินด้านความรู้

.....
.....
.....

2) การประเมินด้านทักษะการบวนการ

.....
.....
.....
.....

3) การประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....
.....

10.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

10.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎาพร สุธุข)

ครูโรงเรียนสตรีศึกษา

ครูผู้สอนและบันทึก

9. ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- (/) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- (/) มีองค์ประกอบครบ
- (/) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- (/) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- (/) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- (/) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- (/) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- (/) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- (/) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (/) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ

ผู้ตรวจสอบ

(นางวรรณ ประชานันท์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. วันจาตุรงคสันนิบาต หมายถึงวันใด ก. วันมาฆบูชา ข. วันวิสาขบูชา ค. วันอาสาฬหบูชา ง. วันเข้าพรรษา 2. หลักธรรมสำคัญในวันมาฆบูชา คืออะไร ก. อริยสัจ 4 ข. กุศลกรรมบถ ค. ความไม่ประมาท ง. โอวาทปาฏิโมกข์ 3. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาในวันใด ก. วันมาฆบูชา ข. วันวิสาขบูชา ค. วันเข้าพรรษา ง. วันอาสาฬหบูชา 4. พระภิกษุทุกรูปต้องทำการปวารณาในวันใด ก. วันเข้าพรรษา ข. วันออกพรรษา ค. วันมาฆบูชา ง. วันอัฐมีบูชา 5. พิธีกรรมในข้อใด ที่ปฏิบัติในทุกวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก. ทำบุญ เวียนเทียน ข. เวียนเทียน ปวารณาทน ค. ทำบุญตักบาตร ฟังธรรม ง. ถวายเทียน ถวายผ้าอาบน้าฝน	6. องค์การสหประชาชาติได้กำหนดวันใด เป็นวันสำคัญสากลในกรอบองค์การสหประชาชาติ ก. วันมาฆบูชา ค. วันอัฐมีบูชา ข. วันวิสาขบูชา ง. วันเข้าพรรษา 7. หลักธรรมสำคัญที่สอดคล้องกับวันอัฐมีบูชา คืออะไร ก. อกุศลกรรมบถ ค. อิทธิบาท ข. อัปมาทะ ง. นิโรธ 8. หลักธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องในวันวิสาขบูชา คืออะไร ก. บุญพนิมิตของมัชฌิมา ข. สามีสสุข นิรามีสสุข ค. อัปมาทะ ง. อริยสัจ 4 9. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมใด ในวันอาสาฬหบูชา ก. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ข. โยนิโสมนสิการ ค. สติปัฏฐาน 4 ง. มงคล 38 10. การตักบาตรเทโวโรหณะ นิยมทำกันในวันใด ก. วันพระ ข. วันเข้าพรรษา ค. วันออกพรรษา ง. วันธรรมสวนะ
--	---

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

[illegible]

บันทึกเพิ่มเติม

```

.....
.....
.....
.....

```

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3	หมายถึง	ดีมาก
2	หมายถึง	ดี
1	หมายถึง	ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง